

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

Ebon Strandin

*som Anitra
i "Per Gynt"*

JAEGER
HOV-
FOTO.

Ur innehållet:
Jubileumsartikel
av
Ann Margret Holmgren.

Hemma hos
Per Lindberg.-
Saknar stockholmskan
butikskultur? -
Damer med samlar-
hobby. - En stor pris-
tävlan för
husmödrarna.

K R Ö N I K A

FÖR MÅNGA ÅR TILLBAKA SYSselsattes hela landets uppmärksamhet av en löjtnant som stod tilltalad för att han råkat med sin promenadkäpp peta ut ögat på en hetsig slaktare som kommit i delo med honom. Löjtnanten blev frikänd ty rättvisans handhavare fick klart för sig att händelsen kunde gått till så att slaktaren fallit och fått ögat mot en trädrot med nämnda ledsamma påföljd.

Åter igen står en i handgemäng enögd slaktare framför rättvisans skrank och till bevis för att historien ofta upprepar sig figurerar nu åter en trädgren som den påstådda förövaren av dådet. Tidningarna söka blåsa upp frågan till någon slags Dreyfusaffär men allmänheten förhåller sig nog ganska kallsinnig eftersom det hela ju noga taget rör sig om ett slagsmål mellan några karlar för vilka även den finurligaste advokatyr lär ha svårt att få publikens känsloträngar i dallring. En av huvudaktörerna i dramat är domaren som hastigt blivit en bemärkt personlighet. Den som under en långvarig tidningsmannabana följt med en massa mer eller mindre celebra mål både i Stockholm och skilda delar av landet har sett processer då rättvisans företrädare överväldigad av sin betydelse förlorat balansen och börjat spela en roll inför parketten av tidningsmän i stället för att lugnt, lidelsefritt och opartiskt föra förhandlingarna. Så tycks lyckligtvis inte ha varit fallet här men ibland har man inte kunnat underlåta den reflektionen att visserligen avbildas fru Justitia med bindel för ögonen men fullt så påfallande behöver hon ändå inte demonstrera sin blindhet.

Den som vann sin första ryktbarhet vid en process var vår nuvarande utrikesminister. Rättegången gällde det s. k. Östervålamordet där det såg mycket illa ut för den som misstänkarna vilade starkast på. Alla voro övertygade om att det var *han* ty vem skulle annars ha förövat mordet? Men advokaten Löfgren fann på råd, han hittade reda på ett par landstrykare som synts i trakten — i hur många brott få ej sådana figurera? — och så plockade han sönder åklagarens påståenden, satte ner fantastiska vittnesmål till sitt rätta värde och stämde om meningen så att han fick rätt. Det var en stor dag för advokat Löfgren och alltsedan dess förstod man att den som kunde trolla så bra skulle gå ganska långt.

Marsjömålet har varit märkligt så tillvida som pressfotograferna fått obehindrat till-

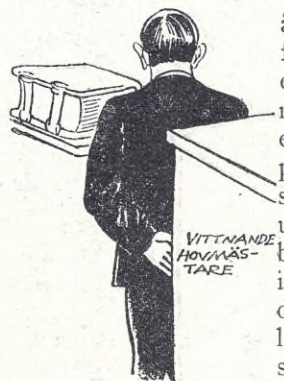
Sveriges tio största kvinnonamn?

Det är ett fåtal härskande andars sällsynta företrädesrätt — har redan Macaulay sagt — att ge människoanden en riktning som den skall bibehålla under århundraden. Varje Columbus skänker en ny värld åt människosläktet, någon ny kontinent av konst, vetenskap, litteratur, sedelära, religion och filantropi.

Sverige äger många framstående kvinnor som givit sin samtid andliga värden av lödigaste halt. En mönstring av de stora kvinnonamnen från flydda tider är lätt, svårare däremot att bestämt säga vilka av samtidens svenskor som förtjäna det hedersrum här åsyftas. Idun vill söka åstadkomma en sådan mönstring genom att inbjuda sina läsarinnor att ange vilka de anse vara Sveriges tio stora kvinnonamn. Det kungliga husets furstinnor äro självfallet utom tävlan men förövrigt är listan på väl förtjänta kvinnor stor nog. En liten exemplsamling upptagande några från skilda områden kända namn kan bäst bevisa det.

Elfrida Andréé, Sigrid Arnoldson, Anna Behle, Elsa Beskow, Ida Blumenthal, Ezaline Boheman,

träde. Inte alla domhavande äro så tillmötesgående. Följden har varit att pressen måst nöja sig med teckningar och vilken verkligt behjärtansvärd nöd en sådan ritstiftets man kan råka i såg man vid en process där tecknaren uppvaktade den förbluffade läsaren med nedanstående porträtt av "vittnande hovmästare". Vad man också kunde säga om teckningen men någon anmärkning mot porträttligheten hade man svårt att göra.

Eliel Löfgren för att åter tala om honom tog för någon tid sedan emot en god vän som medan han väntade på excellensen studerade porträttet av en stor statsman som finns i utrikesministerns ämbetsrum. Han avbröts i sitt betraktande av den inträdande excellensen som småleende sade: "Jag ser att du tittar på min företrädare Axel Oxenstierna." Den Löfgrenska roligheten illustrerar skillnaden mellan förr och nu, då Sverige just inte tar någon del alls i de stora världshändelserna. Det finns folk så underligt funtade att de uttrycka sin oförställda glädje åt detta att vi ingenting betyda vid de storas rådslag. Men det sitter nog ännu i oss den törst efter bravader som fordom spridde det svenska nam-

Säsongsens stora teaterevenemang var premiären på "Per Gynt" förra veckan på Operan, första frukten av Operans och Dramatens samarbete. Åses roll uppbars av fröken Hilda Borgström, vilken ses här ovan. (Foto: Almborg & Preinitz.)

net runt jorden. Hjälden har skiftat namn han heter numera inte Karl XII utan Harry Persson men hågen är densamma. Vi äro fortfarande ett stycke av den Trumpeterstråle som Ibsen satiriserar i Per Gynt.

Apropå Operans senaste nyhet:

Pappa, sade lilla Karl, när han härom kvällen gick över Gustaf Adolfs torg, är det brandstation i det där huset?

Nej hur så min gosse?

Det lyser förjämnan röda lyktor utanför.

Den lilla replikväxlingen visar Operans framgångar numera. Efter Martin Öhman kom Per Gynt och fyllde salongen med en publik som tacksamt tog emot den genialiska dikten, kände sig träffad och beslöt bättra sig så att den ej mer motsvarade den etikett som Per Gynt själv till slut får på sig:

Du har intet varken att skrika eller småle över intet till att jubla eller förtvivla över intet som kan göra dig kall eller het bara sådant att förarga dig med.

Egoisterna avlägsnade sig från föreställningen med föresats att hädanefter betänka Knappstöparens ord: att vara sig själv — är sig själv att döda. Politikern smög sig undan för att ingen skulle märka att det var om honom Dovregubben talar när han yttrar:

Mennesket blir sig dog altid ligt
Ånden bekender I alle med kæverne
dog agtes kun det som kan fakkes med næverne.

Statsminister Ekman tyckte naturligtvis att Åses straffande tal till sin son var ett ord i sinom tid.

Den fördömda fyllan
från den var det olyckan kom!

Och vem om icke Ekman Carl Gustaf skulle tycka att det här var skrivet just med tanke på honom:

Vad hela vågspelet gäller,
konsten att äga handlingens mod —
det är: att stå med valfri fot
emellan livets lömska fällor —
att veta säkert att alla dagar
äro ej slut med stridens dag —
att veta att dig står öppen bak
en bro som bära kan tillbaka.

Men Forsell själv då finns det ingenting som passar in på honom? Jo när konkurrenterna äro som värst tröstar han sig med att de dock till sist få säga som Böjgen: han var för stark, det stod kvinnor bakom honom.

CELESTIN.

Idun anställer en omröstning.

Harriet Bosse, Agnes Branting, Anna Branting, Pauline Brunius, Elsa Brändström, Anna Bugge-Wicksell, Henriette Coyet, Calla Curman, Lotten Dahlgren, Lizinka Dyrssen, Anna Lenah Elgström, Kerstin Hesselgren, Ann Margret Holmgren, Thyra Kullgren, Selma Lagerlöf, Anna Lindhagen, Gerda Lundquist, Mathilda Malling, Gerda Meyerson, Cecilia Milow, Alice Nordin, Alma Petri, Hanna Rydh, Mathilda Staël von Holstein, Frida Stéen-hoff, Marika Stjernstedt, Anna Söderblom, Elisabeth Tamm, Alice Tegnér, Tora Teje, Alice Trolle, Lydia Wahlström, Anna Whitlock, Karolina Widerström, Elin Wägner, Annie Åkerhielm och Elisabeth Östman-Sundstrand.

Här ha som ni ser många mycket framstående kvinnor icke medtagits för att ej listan skulle taga för mycket utrymme. Sammansatt nu själv en lista på tio namn, varken fler eller färre, och insänd den inom en månad efter detta nummers datum. Den först öppnade majoritetslistan belönas med ett pris av 25 kr. Svar märkt Omröstning, sändes till Iduns redaktion, Stockholm.

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

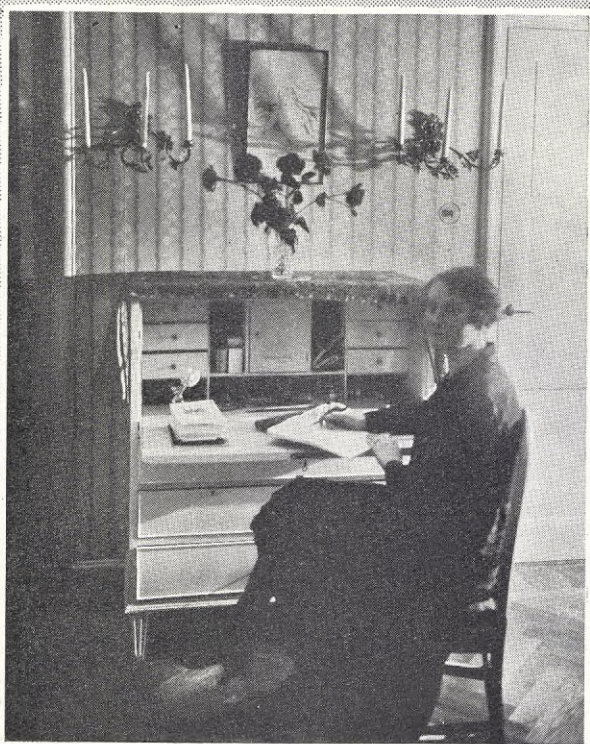
HEMMA HOS PER LINDBERG

ETT MODERNT HEM OCH EN MODERN FRU.

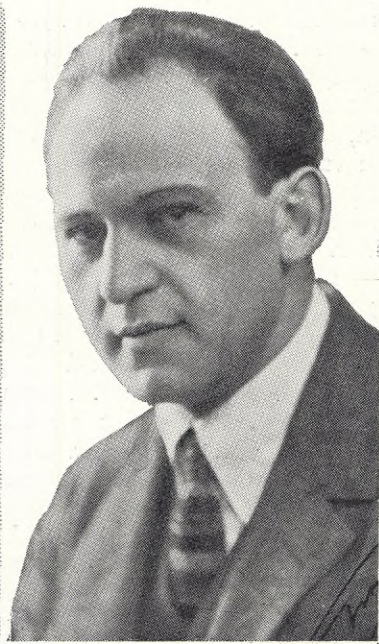
Ryktets val av chef för Dramaten har fallit på Per Lindberg. Och om han inte blir chef så blir han regissör vid samma teater. I vilket fall — en presentation av den i dessa dagar så mångomtalade och mångomskrivna d:r Lindberg i hans hem skall säkert intressera läsekretsen.

Vid skrivbordet.

Fru Signe Lindberg.

Dr Per Lindberg. (Grape foto.)

— OM DET NU BLIR SÅ, ATT MIN man blir teaterchef, så är det väl ingen anledning att göra väsen av mig. — Vad bryr allmänheten om mig!

Det är Per Lindbergs unga fru som talar blygsamt, väl och länge för att komma ifrån spalterna. Inte förrän vi lyckats få doktorn till bundsförvant gick hon med på att offra sig på offentlighetens altare.

Fru Lindberg har alldeles orädd. Den läsande allmänheten vill gärna bekanta sig med kända mäns fruar och dessutom — det har ju flera gånger varit utrett — betyder hustrun en hel del för mannens arbete och karriär. Vad fru Lindberg beträffar är hon för övrigt alldeles särskilt intresseväckande som chefsfru betraktad, då hon är en modern yrkeskvinna med akademisk examen.

Då det blir tal om hennes meritlista vänder hon sig anspråkslöst till sin man: »Ja, vad är det nu jag gjort, Pelle?»

Doktorn nämner att börja med fru Signes fil. kandidatexamen i konsthistoria, litteraturhistoria och religionshistoria och de lärt klingande titlarna på ett par litterära verk av hennes hand. F. n. fungerar fru Lindberg som illustrationsredaktör vid utgivandet av Bonniers "Allmän konsthistoria".

Doktor och fru Lindbergs lilla hem är av den allra modernaste typen i ett av de nybyggda husen vid Heleneborgsgatan. Men så litet det är rymmer det gott och väl familjeklenoder, avsedda för helt andra utrymmen. Ett pampigt renässansskåp, en bekväm soffa och högryggade stolar vars rika ornament snidats med tanke på en forntida herrgårdssalongs dimensioner. Fru Lindbergs pärlfärgade sekretär och doktors allvarsamma, flärdlösa arbetsbord, breda ottomaner och det lilla sir-

En vacker vardagsrumsinteriör.

liga mormorssydbordet vid fönstret göra, underligt nog, intet som helst intryck av att trängas i de små rummen. Hallen har aperats till bibliotek. Någonstans finns väl ett pentry och ett bekvämt badrum, som fullständigar denna lilla moderna idyll. Skall inte vår tid en gång kunna kallas »den gamla goda», enkla och praktiska, så vore det underligt.

— Vi ha det mesta av våra grejor hos svärmor i »Namnlösa» på Dalarö, berättar fru Lindberg. Vi äro ju ganska nykomna till Stockholm från Göteborg. Jo, nog trivs jag bättre i Stockholm, men mest därför att jag har eget arbete här.

Fru Lindberg själv är norrländska, född Blaustein i Sundsvall. Kanske är det för kontrastens skull hon tycks älska Spanien högst av alla länder hon sett. Hon visar en massa amatörfotografier från hennes och makens resa därnere, de stå i en portal i Alhambra, på slottstrappan i Madrid, alltid de ensamma två, så jag tog för alldeles givet att den spanska resan varit bröllopsresa. Fru Lindbergs svar på denna förmodan ger ett gott betyg åt lyckan i det unga hemmet och öppnar underbara perspektiv:

— Neej då, det var mycket lyckligare. Vi hade varit gifta i flera år! TH. K.

Som nya blir skodonen
putsade med Ahlgrens
NOBLESS

SAGODIKTAREN OCH SVERIGE

ETT BESÖK I H. C. ANDERSENS RELIKFYLLDA HEM I ODENSE.

TYSKLANDS STÖRSTA NU LEVANDE författarinna Clara Viebig stod härom dagen i en föreläsningssal och berättade som en inledning till sitt föredrag, att hennes första litterära försök voro inspirerade av — H. C. Andersen. Själv hade hon i sin ungdom försökt att skriva sagor i Andersens stil.

Ja, hans rykte är sannerligen universellt. Och varje gång jag gästar Odense, drages jag magnetiskt till det lilla, låga huset vid hörnet av Hans Jensensstræde och Bangs Boder.

— Hur är det med besökarantalet? frågar jag den gamla kvinnliga vaktmästaren.

— Det är bäst under turistmånaderna juli och augusti. Men också många Odensebor komma alltemellanåt. Annars är det ju mest utlänningar, professorer, författare och annat lärt folk. Se här...

Och hon visar mig en bunt visitkort, avfattade på alla civiliserade språk. Ett slags »gyllene bok». Här äro japanska vetenskapsmän, indier, kineser, amerikanare, engelsmän, fransmän och svenskar. Ja, svenskarna komma mycket ofta. Här ligger författarinnan Astri Heimers kort. Med blyerts har hon skrivit denna lilla dikt:

En rosendekrans vill jag vira till graven
Där rosornas skald har fått vila till slut,
Den man, som blott svingade diktarstaven
Och se — ur vart gömsle en ros sprang där ut!

Andersen har många vänner i Sverige. I ett av de små rummen erinras man där om då man ser porträtten av de mest betydande representanterna för hans vänskap med Sverige. Fredrika Bremer och Jenny Lind. Det är ett ungdomsporträtt av den senare och visar den firade konstnärinnan som en strålande skönhet, fylld av ungdom och charm med de fina dragen besjälade av ett Mona Lisaleende.

Det berättas mig att ovanstående lilla ungdomsbild av Andersen, som säljes som vykort, en dag nyligen köptes av en svensk dam med den lustiga motiveringen: »På det här är han ju fulast, det måste alltså likna honom mest. Det tar jag.»

Joseph Durhams kända byst av Jenny Lind, enligt ryktet utförd på en timme, stod under många år på skaldens skrivbord. Tyvärr har museet inte kunnat in-

Iduns Köpenhamnskorrespondent har på nyåret besökt den stora sagodiktarens födelsestad Odense och skildrar här de senast anlända Andersen-minnena till det lilla museet samt dröjer vid diktarens stora förkärlek för svenska vänner.

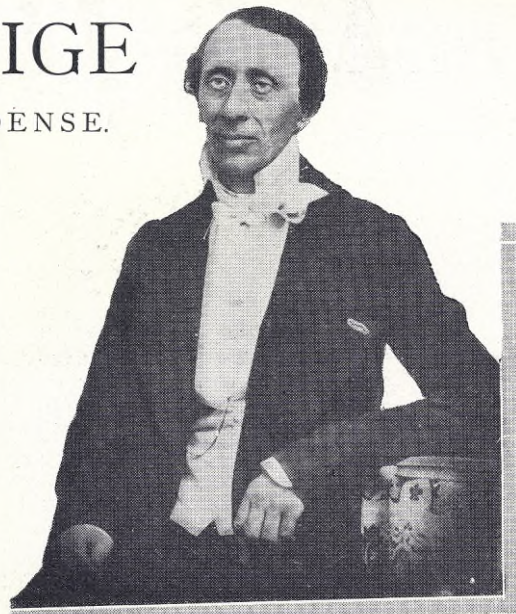
förliva den med samlingen. Men det finnes intet tvivel om diktarens varma känslor för den svenska näktergalen.

Ja, kvinnorna ha spelat en stor roll i Andersens liv. Med vemod ser man i en glasmonter den lilla gulnade skinnpungen, som man efter hans död 1875 fann på hans bröst. Den innehöll ett brev från hans tillbedda Riborg Voigt. Fotografierna av henne visa en ung, drömmande, mörkhårig flicka. Som bekant var hon redan bunden vid en annan, då skalden lärde känna henne. Vad har hon känt för Andersen? En liten fingervisning därom ger oss den nu helt visna blombukett han gav henne och som hon troget bevarade till sin död.

Om man vill nämna en nation, som med en verklig kult dyrkar H. C. Andersen, så är det japanerna. De försumma inget tillfälle att lägga sin stora vördnad i dagen. Då den danske Tokioflygaren kapten Botved i somras kom till Japan, blev han och hans mekaniker fotograferade — med Andersens porträtt mellan sig. Detta intressanta fotografi hänger nu i museet. En stor monter visar andra bilder från minnesfesterna i Tokio 1925 med anledning av den 50-åriga dödsdagen. Vid detta tillfälle utfördes av berömda japanska skådespelare flera tablåer med ämnen ur sagorna. Vid festen var även upprest ett minnesaltare till skaldens ära, och där offrades enligt japansk sed kycklingar, ägg, frukt o. s. v.

Något av det som mest fånglar de främmande är naturligtvis skaldens personliga kvarlätenskap: hans höga hatt och paraply, hattfodralet och den gamla resväskan, som förärades honom av Christian IX 1873. Det är kanske icke så alldeles smakfullt att även utställa de läster efter vilka skaldens stölar blevo gjorda. Men hela världen vet ju att han levde på »stor fot»!

På skrivbordet ligger sagodiktarens vita

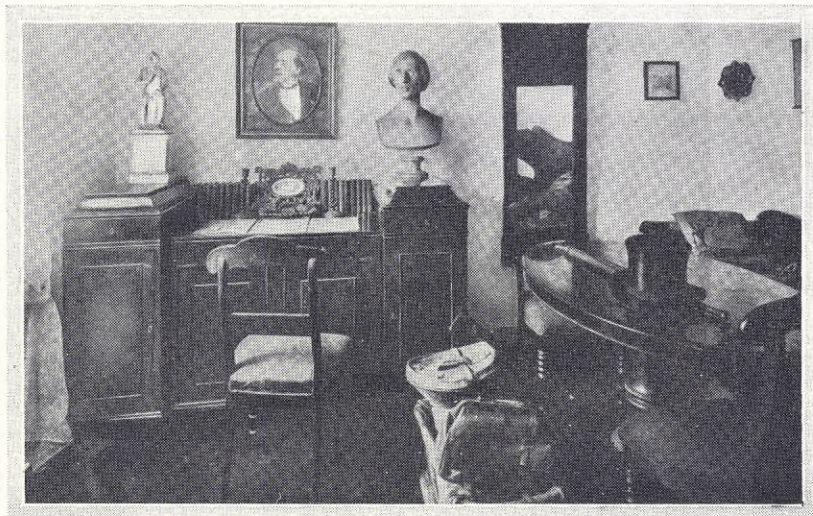

Ungdomsbild av H. C. Andersen.

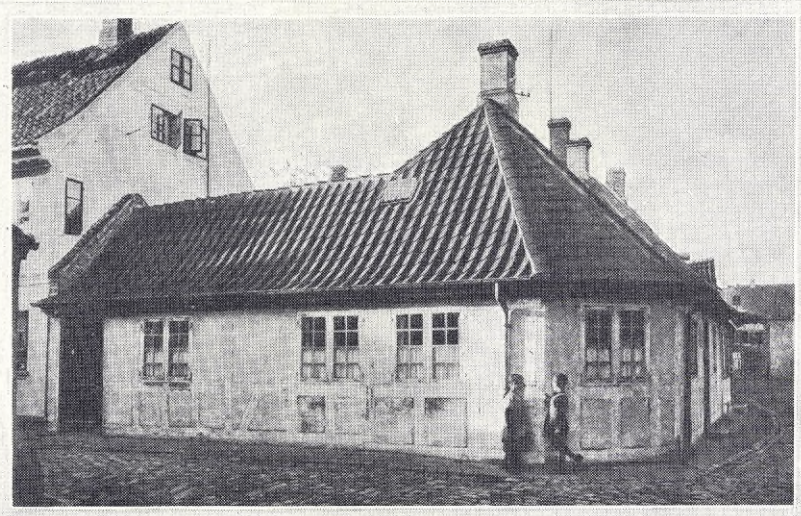
elfenbensskåp som efter Andersens död tillhörde Edvard Grieg. Papperskniven var i fru Nina Griegs ägo. Och den gamla rostiga papperssaxen. Med den klippte den 69-åriga skalden några månader före sin död den mest konstnärliga lampskärm man kan önska sig. Hans stora händer ägde ju på det hela taget en stor mångkunnighet. Från sina resor har han t. ex. tecknat mal fläder bredt ut sina grenar och är av landskap. Rörande att se äro några enkla, visnade blommor som »den blinde Pige i Pæstum» gett skalden.

Bakom byggnaden som inrymmer museet ligger en liten trädgård, där en gammal fläder breder ut sina grenar och är av poetisk verkan mot de omgivande husen. Strax innanför dörren ut till trädgården hänger en intressant sak minnande om Andersens vänskap till Charles Dickens: en bild av den berömda engelske författarens sommarställe, »Gad's Pall House» och Dickens' porträtt. Om Andersens intima förbindelser med Weimar berättar många souvenirer, som tillhört honom, t. ex. en liten lock av Goethes hår och flera minnen av Schiller.

Nyårsnatten stod jag på torget i H. C. Andersens födelsestad och hörde regementsmusiken blåsa »Kongernes' Konge». Det var ett sagolikt ögonblick! Om den store skalden då kunde ha varit närvarande, tror jag att han gått hem och skrivit en av sina allra vackraste sagor. V. S.

Ett rum i Andersens hus.

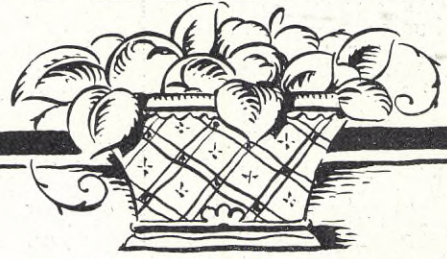
Sagodiktarens födelsehus i Odense.

BAKA MED
EKSTROMS JÄSTMJÖL

IDUNS JUBILEUMS-ARTIKLAR

NÄR KRIGET BRÖT UT, OCH UNDER de fasans år som följde, reste sig tusen och åter tusen kvinno själar i alla länder i vild och fruktlös protest mot statsmäns kallblodiga råddande över unga människoliv. De vaknade upp för grundfalskheten i den fastslagna dogmen att krig är ett nödvändigt och oundvikligt ont och att en regering har rätt, ja kanske rent av plikt att använda vapenmakt för lösande av konflikter nationerna emellan. Kvinnorna insågo att just på grund av dessa dogmer var inte allt gjort som i tid kunde ha gjorts för att undvika och förekomma krig. Här hade alla länder utan undantag syndat.

I början av kriget, medan ännu U. S. A. stod i harnesk mot krig voro amerikanska kvinnor ytterst aktiva i fredsarbete. Den stora fredsaposteln *Jane Addams* föreläste fredssak för stora skaror av fredsvänlig ungdom. Och på alla håll voro kvinnor i farten med protestmöten mot krig.

Kvinnor organiserade sig i ett "*Women's Peace Party*" där miss Addams blev ordförande. I januari 1915 hölls i Washington en konvention, sammankallad av *Jane Addams* och den kända rösträttsledaren *mrs Chapman Catt*. På ett massmöte antogs "*Women's Peace Party's*" program, som bland annat begärde att en kongress genast skulle sammankallas från neutrala länder för att ernå en snar fred, och att en opposition mot militarismen skulle organiseras, samt att regeringen skulle tillsätta en kommission med uppdrag att verka för internationell fred.

Den första punkten i "*Women's Peace Party's*" program innehöll planen om oavbruten medling.

En konferens av neutrala syntes kvinnorna så viktig att förslaget härom tillställdes massor av offentliga organisationer i U. S. A. jämte inbjudan att sluta sig till en freds federation.

"*Women's Peace Party*" växte med svindlande fart, och gjorde kraftig propaganda. Det var i början av 1915 lätt att samla folk i fredssyfte. Krig var då ännu inte populärt i U. S. A.

På inbjudan av holländska, brittiska och belgiska kvinnor hölls under miss Addams ordförandeskap en kongress i Haag för att protestera mot krig.

Här möttes kvinnor från krigförande länder i bästa samförstånd, och beslöt bl. a. att genom delegerade framställa frågan om en neutral konferens för 13 regeringar. De blevo väl mottagna överallt av stats- eller utrikesministrar. Ingen hade något att invända mot att en neutral konferens bleve sammankallad. "Varför dröja de neutrala?" hade en av dem frågat. Alla voro hågade för ett slut på kriget. Och alla ansågo sig skuldfria till kriget.

Kvinnorna och freden.

Av

Ann Margret Holmgren

Professorskan Ann Margret Holmgren, en av Iduns äldsta och högst värderade medarbetare, har alltid varit en varm förkämpe för freds-saken och när hon i sin jubileumsartikel ger en resumé av det praktiska fredsarbetet och sänder ut en fredsmaning tar hon i en sak, som hon både känner till och känner för. Må hennes ord icke förklinga ohörda!

De amerikanska kvinnorna hade nu goda skäl för sin iver att åstadkomma en neutral konferens, och ville därför ge sin president en påtryckning genom att med *mrs Fords* pekuniära stöd utsända telegram till 8,000 kvinnoorganisationer med uppmaning att de skulle telegrafera till presidenten en anhållan om att han måtte sammankalla en neutral konferens. Följden blev att 10,000 telegram inströmmade till presidenten.

Nu var åtminstone ett kraftigt försök från amerikanska kvinnors sida gjort att få ett slut på den europeiska människoslakten. Men snart märkte kvinnorna till sin förtvivlan att krigstanken hade vaknat hos denne man, som dock hade blivit omvald just för att han hade "*kept us out*". Det stora världskriget skulle göra slut på allt krig, hette det. Och på den illusionen rycktes U. S. A. med i den hemska virveln.

All fredspropaganda blev förbjuden. Begreppen blevo i hast så förvända att själva kriget ansågs högt och vackert. Pacifisterna kallades landsförrädare.

Kvinnornas stora ansträngningar hade varit förgäves. Kriget fortsatte sin blodiga gång.

Fredsvänner i alla länder hade nu blott att göra vad de kunde för att hela krigets sår. Många kvinnor voro storsinnade nog att genast börja verka för försoning med "fienden".

Detta försoningsarbete har gått framåt. Mellan Frankrike och Tyskland t. ex. ha kvinnor inlett välsignelsebringande förbindelser. De ha lagt an på att hos barnen implanta fredliga känslor. Tyska och franska familjer sände varandra i somras sina barn på feriebesök, varigenom barnen blevo vänner. Från många håll spörjes en ny försoningens anda.

Mycket mera vore att säga om det fredsarbete som utförts bland kvinnor, men vi in-skränka oss till att tala om den stora internationella organisationen "*Woman's League for Peace and Freedom*" med avdelningar i tretionio länder — däribland Sverige — och med

spridda medlemmar i ännu flera. *Jane Addams* är organisationens ordförande, och har presiderat vid dess kongresser, där kvinnor ha mötts från skilda världsdelar för att diskutera bästa sättet att verka för fredstankens spridande över världen.

I Sverige är anslutningen till detta kvinnornas världsförbund ännu allt för liten — endast omkring ett femtonhundratall — men i Danmark uppgår medlemsantalet till den imponerande och talande siffran 10,000.

Ligan som går grundligt tillväga, har hållit sommarkurser i Tyskland, dit ungdom från ett tjugotal länder ha samlats och entusiasmerats för fredsarbete. Även den svenska avdelningen har varit särdeles verksam. Med fröken *Matilda Widegren* som ordförande har den anordnat mycket besökta upplysningskurser både i Stockholm och Göteborg med föredrag av högt kvalificerade föreläsare.

De världsomfattande kvinnoorganisationerna, Internationella alliansen för rösträtt och lika medborgarskap och Internationella kvinnorådet ha också upptagit fredsarbetet. Likaså andra kvinnoföreningar.

Om något effektivt skall kunna utföras till motarbetande av krig och krigstankar, så måste det ske under fredstider. Är ett krig en gång utbrutet så rasa lidelserna, alstra hat och allt som dödar den civilisation och moral som uppbygges mellan krigen.

I de länder där kvinnorna ha rösträtt äga de makt, att öva inflytande på valen och på den politik som föres. Men härtill fordras att kvinnorna hålla samman, inte blott i det egna landet, men lika mycket med kvinnor i andra länder. *Vill man fred, så måste man vaksamt verka för fred*, särskilt vid barnens uppfostran, och motverka allt som kan uppehålla krigsandan i världen.

Den "*Internationella Klubben*" i Stockholm, som är bildad av kvinnor, gör härvidlag en berömvärd nytta. Här mötas folk från många delar av världen, och vinna kännedom om varandras förhållanden till främjande av ömsesidig förståelse.

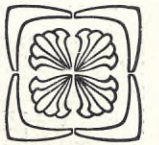
Vad den snabbt växande "*Women's International League for Peace and Freedom*", skall kunna uträtta för freden, det får framtiden visa. Dess medlemmar tro att de människoälskande, de i andan brinnande, kunna skapa en organisation som kan utan krig nå de mål som man förgäves har försökt att vinna på slagfältet. Deras ordförande har därför kraftigt talat för Nationernas Förbund, som en god början härtill. De mena också att erfarenheten har lärt oss att nya metoder, måste utarbetas för att få ett slut på nuvarande missgärningstillstånd. Människornas tankar skola vändas från krig till fred. I detta verk kan

(Forts. sid. 119.)

CAP
KEJSARNOUGAT

Upprestande kvalitet.
Särdeles delikat.
Bitar à 10 o. 15 öre.

EN TÄVLAN OM DUKTYG

IDUN EFTERLYSER DAMAST OCH DRÄLL FRÅN GAMLA TIDER OCH NU.

ÖVER 200 KRONOR I PRIS.

LÅG NÅGONSIN NÅGOT en vävande husmor — och vävande voro de alla i äldre dagar — så mycket om hjärtat, som duktyget? Särskilt gott och fint lin sparades för detsamma, dess vävande blev en procedur av mera invecklad art. Det blev också en tung och blank vara, vilken var hederlig för huset. Låt oss erinra oss en liten historia från allmogehåll: modern frågar dottern, som varit på bröllop, hurudant det hade varit. "Det var köpeduk på bordet", blir svaret, varefter modern inte behöver veta mera.

Så, som en förmögen och duglig husmor på landet ännu vårdar sig om sitt duktyg, så togo sig en gång t. o. m. drottningarna frågan om självmorden och intresserfylld sak. Den, av vars nitiska omsorg spåren finnas kvar in i våra sena dagar, är riksänkedrottningen, Hedvig Eleonora, Karl X:s myndiga maka. Sin hemgift fick hon visserligen till stor del besörjd från de holländska manufakturerna, och en stor del av detta duktyg befinner sig ännu på hennes Gripsholm. Men av inventarieförteckningarna utläser man, hur hon alltjämt fullständigade förråden med en hemvävd alstring.

Högt i ropet hade redan på 1500-talet de holländska manufakturerna stått, och icke få hov gjorde där beställningar; det var dessa manufakturerna, som hade fört i marknaden en dukvävnad i damast. Rika figurframställningar smyckade densamma. Icke minst importerades en sådan vara till vårt land. Ett rätt stort bestånd av dylikt duktyg torde finnas; icke så litet skyntade f. ö. fram vid senaste årets hemslöjdställningar i Kalmar och Katrineholm. — Det torde senare ha tillgått så, att sedan våra adliga fruar fått kunskap om

En hemslöjd som håller på att försvinna är vävningen av damast och dräll, den förnämaste art av vävning anse nog många. En uppmuntran till återupplivande av denna hemslöjd är därför på sin plats. Dessutom skulle det vara av stort kulturintresse om gamla minnen och prov på damast och dräll icke finge försvinna i gömmorna utan letades fram till beskådan och förebild. Båda dessa önskemål har Idun velat göra sig till tolk för då vi härmed utlysa en tävlan i damast och dräll för våra läsarinor. Tävligen är uppdelad i två klasser, A för gamla duktyger, B för nya duktyger.

Till klass A gäller att insända: gammalt duktyg (före 1880) i damast och dräll, gäsögon och korndräll m. m. Hela dukar och servietter eller bitar av sådana, eller ex. servietter sammansatta till tédukar o. s. v. Även damast eller dräll i rött och blått (för alla uppgifter om detta duktyg är red. tacksam).

Till klass B insändes: nytt duktyg (efter 1880) i damast, dräll, gäsögon, korndräll m. m. men icke daldräll, såvida duktyget i fråga icke är vävt inom Dalarna. Uppgifter önskas om huruvida varp eller väft eller båda äro handspunna, vem som vävt duktyget, när och var detta skett, varifrån man erhållit mönstret. Duktyget bör vara i linne eller i halvlinne.

Slutligen uppsättes en C-klass till vilken önskas mönsterböcker för damast och dräll, både tryckta och otryckta.

Ett hederspris om kr. 50:— utdelas i klass A. I klass B utdelas tre pris, första pris kr. 75:—, andra pris kr. 50:—, och tredje pris kr. 25:—. I C-klassen ges ett pris om kr. 25:—. Samtliga bidrag till tävligen — och vi hoppas att våra läsarinor gärna skola bidra till ett vackert resultat av denna betydelsefulla tävling — skola vara Idun tillhanda före den 1 maj 1927, märkt "Duktävlan". Som prisdomare har Idun glädjen och äran presentera fyra framstående experter: den hemslöjdsintresserade och verksam grevinnan Louise Lewenhaupt på Claestorp, amanuensen vid Nordiska Museet fröken Gerda Cederblom, som är expert i hithörande frågor och vår egen medarbetare Elisabeth Thorman, som härnedan ger en orientering i ämnet damast och dräll, vilken bör stimulera våra läsarinors intresse.

denna åtråvärt vackra damastvara, man började att dit ut sända det egna, finspunna garnet, för att få dess vävnad besörjd på allra skickligaste sätt. En egen manufaktur fingo vi först på 1700-talet i och med "Vadstena Fabrique" (obs. att den ej var vad vi mena med fabrikk, utan en manufaktur, d. v. s. varan var handvävd). Då började det garn, som adelsdamerna med högstegna händer spunnit i sina salonger att sändas till denna ort; ända in på 1850-talet hade man denna utväg att tillgå.

En intressant företeelse är det starka intresset för damast och dräll, vilket tillhör det tidigare 1800-talet. Ett flertal ypperliga mönsterböcker gavs ut, och resande vävare stodo adelsdamer och prästfruar och bondhustrur

till tjänst med sin redbara kunskighet. Kanske vävde man redan då företrädesvis den mindre invecklade drällen och mera sällan damasten. Men helt övergavs aldrig den senare.

Den krävande art av vävning, som damast och dräll betyda, har icke ens i våra dagar övergivits. Det torde vara ett fåtal herrgårdsfruar, tyvärr ytterst få prästfruar, men ett rätt glädjande antal husmödrar på de mindre lantgårdarna, som ha hållit konsten uppe; en beundransvärd och förebildlig gärning, då tendenserna gå stick i stäv mot en dylik riktig och godushållning. Att våra hemslöjdsföreningars insats betydligt ovärderligt mycket också gent emot dessa två vävslag får aldrig förgätas. Vem kan någonsin glömma den 32-skafade damasten, som vävdes på Växiö-utställningen 1916 eller damast och dräll i Örnsköldsvik 1917; och vem minns ej f. ö. med glädje gästrikedrällen på Röda Kors-utställningen i Hofors 1925 (fröken Hedvig Ulfsparré och brukspatron

Per Erikson) eller Clastorps avdelning i Katrineholm sista hösten; och vilken den äktaste och vackraste vara finns inte ute i en stor del uppländska gårdar.

Till slut åter en liten historia, denna gång icke från allmogehåll: en svensk grevlig diplomat i Stockholm begagnar alltid, då större bjudningar äro på färde, hemvävt duktyg av handspunnet garn. Det är icke några från 16- eller 1700-talet ärvda klenoder han äger; men hans egen mor har spunnit garnet och vävt väven. I den familjen finnas många dylika klenoder att överlämna till kommande släkten. Och än i dag ha i gemaken på dess stora huvudgård spånad och vävnad sin stilla, jämna, rytmiska gång.

ELISABETH THORMAN.

S T R Ö V T Å G I R O M

IDUNKLUBBENS NÄSTA PROGRAM.

Idunklubbens första samkväm för säsongen hade samlat fullt och livligt hus. Och man hade en förtjusande kväll i sällskap med fru Elisabeth Wærn-Bugge, som höll föredrag om "Modet genom tiderna". Medryckande och humoristiskt gav hon en skildring av modeprinciper och modegalenskaper från antikens dagar till nu och man kände sig riktigt tröstad vid tanken på hur förnuftigt vår tids mod är, trots alla klagovisor om motsatsen. För kvällens musikaliska underhållning svarade en ung sängerska fröken Lilly Pettersson, vars ljusa, ungdomliga sopran och själfulla föredrag gav utomordentlig illusion åt visor och romanser av Lindblad, Alfven m. fl. — En utställning av hushållsartiklar från C. Djulstedts bosättningsaffär tilldrog sig stort intresse.

Nästa gång Idunklubben samlas, sekt. I torsdagen den 3 febr. och sekt. II torsdagen den 10 febr., få

Fru Ellen Rydelius.

damerna göra en resa till Rom. Det blir författarinnan och journalisten — känd även som medarbetare i Idun — fru Ellen Rydelius, som kommer att hålla ett föredrag med rubrik "Strövtåg i Rom". Fru Rydelius, som efter flera långvariga visiter i den eviga staden just nu slutfört en svensk guide "Rom på 8 dagar", vilken snart kommer ut, är en livfull, rapp och intressant berätterska och en angenäm resa kan med henne som ciceron utlovas.

Malmö-klubben börjar.

Idunklubben i Malmö sammanträder för första gången denna säsong måndagen den 31 jan. å Stadt Hamburg. Programmet upptar föredrag av författarinnan Elisabeth Kuylenstierna-Wenster över det lockande ämnet "Svenska författarinnor just nu". Dessutom sång och utställning.

Flossamattor, Gardiner, Möbetyger

Slitstarka, färgakta, vackra.

Konstfliten, G:la Höghskolan, Göteborg.

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påsande hos GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Begär våra kataloger.

Norr 160 55
Riks 115 66

Birger Jarlsq. 29
STOCKHOLM

Saknar stockholmskan butikskultur?

Varuhus och modeateljéer ha många underliga snyltgäster

— FINNS DET EN GÅNG EN FÖRNUFTIG inrättning här i sta'n så kan man vara säker på att den kommer bort. Stora Varuhusets barnkammare t. ex. . . .

Det var en upprörd mamma, tillhörande Stora Varuhusets stampublik, som talade och jag, som visserligen varken har barn eller hör till stampubliken, förstod henne så innerligen väl. Liksom jag förstår att Varuhuset drog in den berömda barnkammaren.

En gång i världen skulle jag följa min förmodna och eleganta väninna Siri och hjälpa henne köpa ett klänningstyg. Vi stämde möte en förmiddag klockan 11 utanför det stora varuhusets västra svängdörr.

Då Siri omsider uppenbarade sig förvånade det mig en smula att hon hade såväl sin hund som sin fyraåriga dotter med sig, men hon förklarade att Ellen just i dag hade strykning och att det därför passade utmärkt att Lillan var ur vägen. När det fanns barnkammare i Varuhuset så. Om fem minuter var alltså ungen installerad hos den näpna sköterskan i sagolandet en trappa ner, hunden tjudrad i hundstallet vid ingångsdörren och fru Siri lös och ledig som en fölunge i vall.

— Nu går vi, sa' hon och styrde kosan mot svängdörrarna.

— Men du skulle ju köpa klänningstyg . . .

— Hos Nordmagasinet, ja. Jag köper alltid klänningstyg hos Nordmagasinet.

— Lämna du Lillan här, medan du går till konkurrenterna och handlar?

— Söta du, vad tro du de ha en barnkammare här för om de inte ska ha barn i den? Va' är det med dig, du är så konstig, så. Först gå vi till Ekiperingsbolaget och se ut en modell, de ha en mannekäng där, som har precis min figur.

Den timma och väl det som jag tillbringade med fru Siri och denna ängel till mannekäng i ett av Ekiperingsbolagets eleganta provrum skall jag aldrig i livet glömma. Jag skämdes som en våt hund, när min vän efter det omkring ett trettioåriga stora toaletter demonstrerats för henne, med sitt älskvärdaste leende tackade för besväret och bestämde sig för en 400-kroners toalett, som "jag ringer om senare".

— "Mamma är på Nordmagasinet — —"

Saknar stockholmskan butikskultur kan man med skäl fråga sig, sedan man lärt känna nedanstående exempel på inte riktigt gentila snyltgäster i våra butiker och ateljéer och får veta hur en hel del damer göra beställningar och förorsaka en massa besvär, fastän de uppenbarligen aldrig haft i sinne ens att köpa något. Att köpa försiktigt och att av förstäliga sparsamhetsskäl tillgodogöra sig det fria valet är endast tillbörligt, men att man kan gå över gränsen för vad takt och nobless bjuder se vi av denna både roande och uppfostrande skildring.

Ytterligare ett par timmar och min väninna hade tillhandlat sig ett stycke charmeuse, eller vad modesidenet hette på den tiden, pärlbroderi på ett annat ställe och plymgarnityr på ett tredje.

Efter alla dessa ansträngningar var fru Siri mogen för lunch och därmed slog äntligen befrielsens stund för hennes arma barn, som länge tjutit i himlens sky: "Jag vill gå till mamma, hon är på Nordmagasinet å provvar. . . .!"

Lampskärmen kopieras i flygande fläng.

Se sömmerskan lurade oss — — —

För all del vem går inte och knycker modeller till de klänningar man inte har råd att beställa på textilateljern eller modehuset! Men man kan göra det mer eller mindre smakfullt. De exklusiva ateljeernas direktörer kunde, om de ville, berätta de mest otroliga historier som dock äro dagssanning, och belysande exempel på hur dåligt det ibland är ställt med taktkänsla och butikskultur hos folk. En dam, som utom det att hon är rik på gods och guld, också kan sätta en krona över sitt namn, ringde en dag till en textilskola på modet. Hon behövde en klänning till sin lilla dotter, som dock inte fick gå ut eftersom hon var förkyld. Kunde hon få hemskickat några söta modellklänningar för provning?

Naturligtvis fick hon det, men då intet om

Madame väljer modell.

klänningarnas öde hördes av på någon tid telefonerade slutligen ateljerens innehavarinna och frågade om grevinnan bestämt sig angående sin dotters toalett. Hon råkade barnjungfrun, som tydligen ännu inte hunnit med i galoppen beträffande matmoderns vanor.

— Ja, se sömmerskan lurade oss i dag, hon kommer inte förrän i morron, förklarade den enfaldiga varelsen trohjärtat.

Grevinnan blev nog glad när hon kom hem.

En annan gång lyckades samma dam bakom direktorisens rygg låna en liten dyrbar barnkostym, avsedd till brudnäsdräkt åt sonen till en mycket högtstående familj. Någon dag innan dräkten skulle levereras underrättade grevinnan om att den "råkat" få en fläck, och erbjöd sig generöst att låta kemiskt tvätta den. Hon tyckte på fullaste allvar att beställningen gott kunde levereras om den varit borta på tvätt!

Ibland komma "lånade" blommor tillbaka fulla med konfetti i veck och rynkor. Lampskärmar lånas för att passas mot möblerna, kopieras i flygande fläng och presenteras sedan som original från "Ateljer Armatur". O. s. v. i oändlighet.

Direkt från Poiret!

Apropos falska uppgifter om kläders och tings tillblivelse så syndas det inte lite. Vid en revypremiär för ett par år se'n hörde jag själv, hur en av våra yngre stjärnor vid pausvisit i den uppträdande väninnans loge presenterade sin klänning, den jag varit med och sett henne avpassa i Stora Varuhuset, såsom varande en modell direkt från Poiret. När jag frågade varför hon inte kunde ge firman äran av den verkligt charmanta toaletten svarade hon älskvärt:

— Det retar henne tusen gånger mer att den är från Poiret, begriper du välan.

Nåja, hon var en ung och kokett skådespelerska, så lögnen var på sätt och vis förlåtlig. Men när en slottsfru över medelåldern alldeles nyligen låtit sy en stor toalett, enkom komponerad för henne, på en av Stockholms förnämligaste klädsömnadsskolor och några veckor senare kom upp till samma skola och berättade, att "klänningen väckt fullständig sensa-

(Forts. sid. 120.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

DAMER MAN TALAR OM

Bilderna här visa några trevliga snapshots av damer som hela världen talar om och vars namn titt och tätt figurera i världspresens spalter. Det kan ju vara roligt se hur de se ut.

Margot Asquith, numera lady Oxford, är inte bara ryktbar memoarförfattarinna utan kör nu också sin egen bil.

Om president Coolidge är en tyst och föga tillgänglig man, så har hans fru i stället gjort sig känd och uppskattad för sina representativa egenskaper som Vita husets värdinna. Här ses hon med sin hund titta på en solförmörkelse.

Anita Loos, som har kommit underfund med att herrar föredra blondiner, är själv en söt brunett och ses här tillsammans med sin make n:r 2 i ordningen.

Världens enda kvinnliga operachef kan operasångerskan Mary Garden berömma sig av att vara eller rättare ha varit. Under flera år ledde hon med bravur Chicagooperan.

Som paus i arbetet med brottslingars benådning ägnar sig Texas kända kvinnliga guvernör Ma Ferguson gärna åt lantlivets behag.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYA BLÅ HAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.
BUTIKER: Holländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgatan 7,
Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39;
Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjält, Skolvägen, Ålfsjö.

Dambindan RECTA

Billig, bekväm, hygienisk och tillförlitlig.
Tillverkad av kemiskt rena produkter.

Försäljes i varje sjukvårds- & drogaffär samt å apoteken.

Pris pr duss. Kr 1,65. Försändes till landsorten i diskret förpackning mot postförskott, franko vid köp av minst 3 duss.

HANDELS-A.-B. ZELLSTOFF, Kyrkog. 4, Göteborg.

Obs. Recta är den enda binda som efter användandet kan bortspolas.

YRKET ATT VARA HUSTRU

EN SVAR UPPGIFT.

DET FINNS SAKER MAN SKULLE önska att få vara med om i sin korta tillvaro, saker som man med åren ser att man definitivt får avstå ifrån. Inte bara drömmar om att få resa till Egypten eller sådant, som kan liknas ungefär vid »högsta vinsten på lotteri och fri tvätt.» Somliga av de där sakerna visa sig sedan inte ha varit så märkvärdiga, andra kanske sitta som en tagg i hjärtat, på en eller annan, andra åter måste man hänvisa till för att försvara att man inte nått sitt väsens fulla blom. Mannen, vars ansikte vi känna igen i ett porträttgalleri, när han fyller 60 år, är kanske en resignerad människa — han ville bli sjöman, men blev siffergranskare och livet blev aldrig detsamma för honom sedan...

Nej, jag menar bokstavligen bitar av tillvaro, som man inte kan begära att ha fått smaka på. Jag skulle vilja bo 5 år i en småstad för att få känna hur det känns. Och för att se, om jag skulle stöta mig med alla människor. Det sista kanske inte — jag har några trevliga virkprov, som nog skulle hjälpa mig över en del, en vävstol imponerar (mycket mer än det är värt) och detta finge väl försona, att jag alltid skulle rusa först genom dörrarna av pur storstadsnervositet. En stockholmare är säkert ohövlig i en småstad, mera kultiverad däremot inte.

Jag skulle vilja leva i Östern i ett par år, men inte ensam, utan med familj. Jag skulle vilja luffa. Sitta på kanten av en källarglugg och vara sjasig och lycklig, och känna efter om inte den tillvaron vore ett nirvana. Jag skulle vilja pröva en vandring från Mombassa och några hundra mil inåt landet och möta ett lejon au naturel. Jag skulle vilja ha ett mejeri och kunna sköta det.

Är det ett yrke att vara hustru? den frågan ser man ibland diskuterad numera. Vera von Kræmer ger ett vackert svar på frågan på samma gång hon uttrycker en önskan som många "självförsörjande" kvinnor känt med henne.

Och det förstår man ju, att det kan man inte hinna på en livslängd som vuxen människa, ens om man är engelsk hertiginna.

Så skulle jag vilja se, om jag kunde klara yrket att vara hustru.

Att ha varit gift i cirka 24 år är inte detsamma som att ha gjort det gifta ståndet till det yrke som det verkligen är. Att vara en förstklassig husmor, förstklassig mor, lugn och klok enande ande i hemmet, kunna vårda hemmet, förmera det, vara prima ekonom, vara god värdinna och vara — nå, sådan att ens man vore ganska betydligt förtjust i en.

Det är ett mycket förnämligt yrke, som man ser.

Och lika krävande, vare sig det gäller att vara hustru åt en rik man eller åt en fattig.

I det första fallet måste man disciplinera sig att göra hemmet till en samlingspunkt, där mannens intressen gagnades, man finge vissa sociala plikter — som en landshövdingenska i smått — och måste uppfostra sina barn att bli dugliga medborgare och inga snobbar, sköta sin egen person vis à vis kläder och annat, så att man ej stöter folk för huvudet, men ändå vore representativ, man måste följa med, men finge icke vara en papegoja, man hade fler än en tjänare under sig och framför allt, man måste gå ut ifrån, att mannen icke kunde hjälpa en med allt detta. Man måste vara lojal mot

honom, förstå att stå i bakgrunden, då han vore trött och upptagen och i förgrunden vid hans sida, man måste visa, att en rik eller framstående mans hem också vore ett kulturhem och man måste vara oantastlig och alltid i jämvikt.

Sådana hustrur finnas.

Som hustru åt en fattig man måste man befria honom från alla onödiga utgifter, göra allt själv och på ett klokt sätt spara så, att varken han eller barnen halvsvulto, inte fara så oekonomiskt fram med sig själv, att man snart vore utsliten och bara ginge för halv maskin, söka hålla bekymren ur vägen, hålla mannen genom hemmet skadelös från allt, vad han måste umbära som människa och medborgare, ge barnen moralisk ryggrad och hela kläder och något se till deras andliga behov, hålla hemmet fritt från klagan och förödmjukelse, hålla sig själv andligen uppe och inte förfalla kroppsligen så att man bleve ovårdad, uppmuntra mannen, även i hans trängtan efter samvaro med andra män, och aldrig låta tävlan och avund få insteg, men kanske framför allt vara ett geni på balansgång mellan ekonomiska kalkyler och valuta för pengarna.

Sådana hustrur finnas — många.

Det vore ett yrke att få försöka sig på!

Det svindlar för en, då man tänker sig in i vad yrket att vara hustru är för något, vilket fundament för hela samhället, vilken väldig uppgift.

Det yrket hinner jag inte lära mig.

Mejeriet — o, de kalla, sköna ostarna! — ökenvandringen i förträffliga sportkängor, en trasvargs suveräna liknöjdhet för allt och alla och uppgiften att vara en hustru, så det skulle stå i mantal. Allt detta får skrinläggas med mig i min kista.

VERA v. KRÆMER.

D A M E R N A S D I S K U S S I O N S K L U B B

Gemensam soppkittel.

Här ett förslag om hur mat- och hushållsfrågan skulle kunna ordnas för ensamma självförsörjande:

Härom dagen stod i en Stockholms-tidning notis om ett nyuppfört hus med enkelrum samt alla bekvämligheter för ungar. Nå det var ju i och för sig inget egendomligt, men det märkvärdiga var att i huset inrättats ett privat kafé som ej hade någon ingång från gatan utan utslutande var till för hyresgästernas behov. Häriifrån kunde nu inte bara morgondrycken rekvireras utan hade man några gäster kunde en kaffebricka eller något liknande åstadkommas. Idén är bra och önskligt vore att den fick vidsträcktare tillämpning. Skulle inte till omväxling med alla garager som byggs i nya hus kunna inredas ett modernt kök. En duktig kokmänskiska skulle helt säkert få sin rikliga utkomst och en massa självförsörjande skulle slippa att äta ute. Tänk att få komma hem och bara behöva öppna för en ringning på dörren och taga emot en korg ur vars innehåll kom servis och ljuvliga små varma karotter. Bara tanken att få sitta stilla efter måltiden och ej genast kastas ut i vintermörkret skulle väl för de flesta uteätare vara bedärande, kanske inte bara för den ensamma mannen eller kvinnan utan även för familjer där båda parterna äro borta på dagen.

Undertecknad som är självförsörjande och sedan fyra år är inackorderad hos en fru och har ett rum på en vedervärdig Östermalmgata i ett gammalt grått fult och omodernt hus har så länge drömt

om ett modernt ensamt rum att jag nu känner det som en plikt att uppfylla den drömmen. Men tanken på middagen har hittills avhållit mig. Är det inte möjligt att en gång få spisa med fötterna under eget bord?

Fröken Hemlös.

Mannen-hembiträdet.

En trist bild av nutids-äkta-mannens martyrium tecknas här som svar i diskussionen kring frågan om mannen skall hjälpa till i hushållet:

Signal Bern väntar på det manliga hembiträdet framträdande. För de flesta andra är det nog välbekant att det manliga hembiträdet redan har framträtt fast inte under titel hembiträde. I den äkta mannen till fruor som *själva* sköta sina hushåll finner vi det manliga hembiträdet.

I hem där det så vackert heter att "frun gör själv allt" är det i regel så att mannen får stiga upp om morgnarna och tända upp i spisen, hämta in posten så att frun får lite förströelse tills äktamannen-hembiträdet kommer in och serverar henne morgonkaffet på sängen. När de femton dropparna äro serverade, och unga frun "tar igen" sig lite, och kakelungsbrasan blivit tänd — det måste vara varmt tills lilla frun behagar stiga upp — har mannen-hembiträdet att se till att barnen komma ordentligt iväg till skolan och att fruns skor bli borstade. Skulle mannen-hemslaven någon gång inte få tid att borsta fruns skor, innan han måste ge sig iväg till sitt arbete, gör hon detta *själv*

men då vanligen på strumporna sedan hon är färdigklädd. Skoborstning på det sättet är nog det bekvämaste.

En man gift med en *vaken* nutidskvinna får nog lära sig både sopa, diska och laga mat m. m. om han vill att det hela skall gå något så när ihop. Ja, han måste vara både hembiträde och husmor.

Gift man.

Ebon råder "En bekymrad" som tvekade inför giftermålet med en förmögen man, som hon håller innerligt av, men ej tror sig älska:

Nog skulle ni ha rätt att våga. Därom är intet tvivel. Och de flesta råda er nog att gifta er. Ogifta människor äro endast halva människor. Men ingen regel utan undantag. Inte alla kan man råda till giftermål. Jag tror att somliga må bäst av att vara ogifta. De som äro självrådiga framförallt. Har ni förmåga att sammansmälta med en annan, göra en annans vilja till er och finna er lycka däri, så kan ni lugnt gifta er. Jag vill för er uppbyggelse citera ett par verser. Först ett turkiskt ordspråk som lyder så här: "Älska den, som älskar dig, är han också fattig. Älska inte den, som icke älskar dig, är han också en konung." Och så ett par ord, som en gång stått i Idun. De lyda: "Man fordrar fyra ting av en kvinna, Att dygden bor i hennes hjärta. Att blygsamheten lyser på hennes panna. Att mildheten strömmar från hennes läppar och att arbetet sysselsätter hennes händer." Är ni en sådan kvinna, så gift er. Det är mitt råd.

Ebon.

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

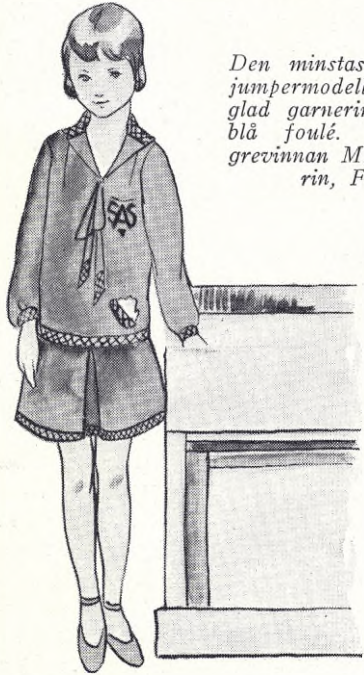
Hurudan skolklädning vill ni ha?

Några förslag gjorda för Idun.

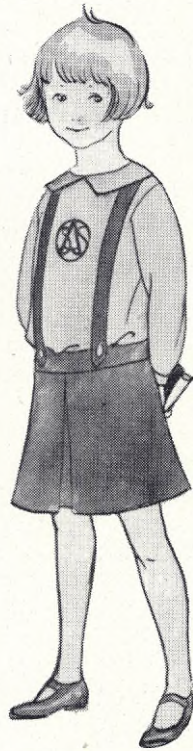
Iduns förslag i ett förg. n:r att införa skoldräkter i våra flickskolor har mötts med intresse från olika håll. För att föra frågan vidare ha vi bitt några sömnadsexperten att utarbeta förslag till skoldräkter.

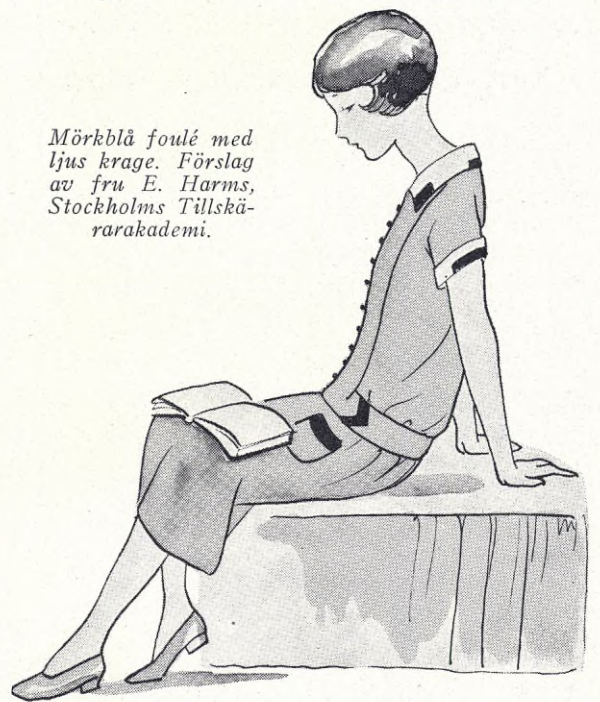
En skolklädning av mörkblå mjuk cheviot med isättning och krage — med klassmärke — i pastellfärg. Förslag av fru E. Harms, Stockholms Tillskärareakademi.

Den minsta skoldräkt i jumpermodell med färgglad garnering på mörkblå foulé. Förslag av grevinnan M. von Schweerin, Femina.

Mörkblå kjol med hängslen över en blus i ljusare färg. Förslag av N. K.

Mörkblå foulé med ljus krage. Förslag av fru E. Harms, Stockholms Tillskärareakademi.

Slipsen i olika färger för olika klasser är en idé för denna skolklädning i mörkblå gabardin. Förslag av grevinnan M. von Schweerin, Femina.

garneringar i bomull eller ylle och dessa garneringar jämte monogram skulle utgöra de olika skol- och gradbeteckningar.

Hur nätta och tilltalande skoldräkterna kunna ta sig ut visa de förslag som Idun fått mottaga av tre sömnadsexperten. Fru Elvira Harms, innehavarinna av Stockholms Tillskärareakademi, finner skoldräktsidén utmärkt, men är rädd att den stannar

BÅDE MAMMOR OCH LÄRARINNOR ha tilltalats av och visat sitt intresse för den idé om flickskoldräkters införande som Mauds energiska moder framkastade på ett térep för en tid sedan. Man tycks ganska allmänt vara ense om att något bör göras för att få slut på modelyxen och klädförbistringen bland skolflickorna och många anse att detta något just är att finna i skoluniformen.

Men det gäller att finna ut en lämplig modell. Eller rättare flera, ty varje skola skulle naturligtvis ha sin uniform. Nå, en trevlig skolklädningsmodell ger sig ganska lätt, även om man har att följa några ofrånkomliga grundregler. Först och främst bör klädningen vara enkel, hel och slät i linjerna utan bjävsiga och hinderliga garneringar och helst kanske i ett stycke. Den bör vidare ha ett bekvämt snitt; man har alltså att ta hänsyn till kjolens vidd och korthet, se till att inga onödiga snedder göras, att alla lemmar få bekväm rörelsefrihet. Långa ärmor och fickor äro även krav som ha sina ivriga förespråkare. För materialen gives tydligen inte mycket val. Mörkblå cheviot, serge, gabardin eller foulé förordas av alla, både mammor, lärarinnor och sömmerskor, som vi konfererat med. Mörkblått är den mest praktiska, den vackraste och klädsammaste skolfärgen. Men sedan kan det mörkblå lättas upp med ljusare

Några pepparkorn.

Av Henning von Melsted.

DET ÄR EN SAK SOM STÖTT MIG en smula. Ludvig Nordström kom med sitt förslag att vi skulle tänka på varandra alla här i landet kl. 10 på julkvällen. Följden blev att alla sutto vi och tänkte på Ludvig Nordström. En idé som denna borde nog ha framförts utan firmamärke såsom ett önskemål, som uttalats från många håll. Det gällde att undvika att idén skulle verka som reklam för en viss författare och hans förläggare.

För övrigt går det lätt att fira de fallna soldaternas dag och stund. De äro borta, och dem kunna alla tänka på utan bitterhet. Var och en tänker på sina döda. Men att tänka på de levande, grannarna i huset, bekanta och obekanta ute i staden, ja i hela landet, nej det blir för dimmigt. Samhörighetskänslan kan visserligen väcka andakt, men . . .

Så var det en sak till: När Selma Lagerlöf förklarar, att hon redan 1912 förutsåg den ryska revolutionen, så är det beklagligt att hon ej talat om det för oss förr, utan låtit Sven Hedin i varningsord på varningsord sporra till påpasslighet österut.

(Forts. sid. 120.)

som utopi. Hon tror då förr på arbetsklädningen eller förklädet av bomull, som träs över klädningen. Alltid något, men varför inte lika gärna ta steget ut? — det är nästan mindre besvär. N. K. har komponerat sin skoldräkt i två delar, men denna kombinationsform är icke förty både praktisk och nätt och ses mycket i utlandet. Blusen kan bytas i olika material och färger alltefter årstiden, vilket onekligen är en väsentlig fördel.

Vi be nu mödrar och lärarinnor att studera förslagen härovan och det skulle vara av intresse att höra deras åsikter — våra spalter stå alltså öppna för diskussion.

—e.

HOTELL NEPTUN

Tel. Namnanrop.

Goda rum med telefon från Kr. 3:—.

Trevliga klubbbrum.

GÖTEBORG

Vid Lilla Torget.

Fullständig restaurang.

Förstklassigt bord.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk

Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.

Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

BARNENS TANKAR

AV NINA ARKINA.

EGENTLIGEN HADE DETTE INGEN födelsedag, efter som hon var född på julafton. Det var ju tråkigt i sig självt, men gav samtidigt åt julaftonen en dubbel spänning alltifrån tidiga morgonen.

Då Dette helt plötsligt vaknade på sin fem-åriga födelsedag, satt en stor svart katt vid sängkanten.

Dette hade sedan en lång tid tillbaka önskat sig en katt, men mamma kunde inte tåla katter och Dette såg snart, att det inte var någon riktig kisse, även om den gav ifrån sig några spåda "mjau", när man tryckte den på magen. Men rolig var den i alla fall. Dette stoppade ner den bredvid sig under täcket och började att fundera över vad katten skulle heta.

Då kom mamma in, och Dette slöt hastigt ögonen, men mamma kände till Dettes konst:

— Upp med dig, din skälmunge, sade mamma, du sover minsann inte alls.

— Nej, men jag ligger i giftastankar, svarade Dette förnärmat.

Nu brukade mamma ofta, när hon satt försjunken i tankar framför brasan och inte tillräckligt uppmärksam hörd på Dettes prat, ursäkta sig med att hon satt i giftastankar.

Pappa visade sig på dörrtröskeln, och Dette satte sig med ens upp i sängen, ty pappas morgonvisit var ingen alldaglighet. Och pappa slängde ifrån sig tidningen, satte sig på sängkanten och började prata.

Det var alls inte lätt att tala med pappa, trots att Dette ansträngde sig till det yttersta för att förstå vad pappa sade, och själv göra sig förståelig för honom.

— Nå, ungen min, hur står det till idag? började pappa och tog i de långa lockarna som ringlade ner i barnets panna.

Men Dette tyckte inte om att man tog i hennes lockar, hon befriade sig försiktigt och sade:

— Du, pappa, du skall väl inte spela stark och göra matt i dag?

— Nej, jag skall inte spela schack på jul-

Barnens tankar kring de storas ofta tanklösa samtal är den röda tråden i denna fint berättade novell av den kända norska författarinnan.

afton, svarade pappa leende, varför kan du förresten inte säga schack som det heter?

— Nej, jag kan inte, svarade Dette och spörjde ivrigt: Du, pappa, varför kan du inte lära mig stark och matt, så att jag kan spela hemma med dig — jag kan så bra spela Svarte Petter med mamma.

— Du är för liten, svarade pappa, jag skall lära dig när du blir stor.

Och Dette frågade genast: — När blir jag stor?

— Till nästa jul.

— Tror du att jag kan bli duktig att spela stark och matt, tror du det, pappa?

— Det blir du säkert, om du brås på din far, sade pappa.

— Men jag liknar mamma mest, jag, svarade Dette överbevisande och tillfogade: och det vill jag helst göra.

På denna punkt brast samtalet med pappa, som leende reste sig, kallade Dette en rar unge och tog upp sin tidning.

— Går du redan ifrån mig? viskade Dette men pappa hörde det icke.

Då kom mamma in igen och klädde på Dette — det gjorde mamma alltid på söndagen och på helgdagarna, och sedan fick Dette välja vad hon ville ha till frukost och Dette tog choklad med gräddor och fick den serverad på sitt lilla bord. Mamma satte till och med fram en kopp för den nya katten, som Dette placerade på en stol bredvid. Mamma var på det hela taget mera förstående i motsats till pappa.

— Hur är det tiden går, mamma? frågade Dette vid frukosten.

— Vi kan inte se det, svarade mamma.

— Går den när vi sover?

— Åja, då också.

Här slog Dette sig till ro, inte därför att hon förstod något vidare av mammas ord, utan därför att hon av erfarenhet visste, att nu fanns det inte stort mera förklaring att få, nu komde det att heta: — Det kan du inte förstå, för du är för liten — och det var det inte roligt att höra.

På förmiddagen kom moster Kitty med Erik, som var blåröd i kinderna av kyla. Moster Kitty hade en bilderbok med till Dette och mamma måste läsa högt i den. Moster Kitty hade något ärende i staden, och Erik sattes ordentligt bredvid Dette för att höra på sagan om Snövit. Mamma såg från sidan att Dette

följde med och hon glömde alldeles att Erik uttråkades. Längre dröjde det inte heller förrän Erik kraftigt drog Dettes mor i kjolen och vresigt sade: — Mamma, kan du inte hellre läsa om bissevoven.

Men så rasande som Dette nu blev, hade hon förut inte sett henne, berättade mamma sedan för moster Kitty. Dette blev alldeles vit i ansiktet och hennes lilla röst skälvde av bitter förargelse:

— Det är inte din mamma, det är min mamma, det — han är så dum att han inte vet vem som är hans mamma!

Sedan hade Dette ännu en sammanstötning med Erik; det var då nymånen tittade fram på himlen och Erik plötsligt frågade vad Gud gör av den gamla månen. Dette svarade het-sigt och irriterat: — Så dum du är, Erik. Gud klippar sönder den gamla månen till stjärnor, när den nya kommer, kan du förstå . . .

Erik teg skamsen, och mamma och moster som sutto framför brasan sågo bara på varandra.

Men så kom pappa in med sin pipa och sina tidningar, och sade att Dette borde få sova litet, efter som hon skulle vara uppe på kvällen, och då måste ju mamma lägga henne. Vad Erik angick så brukade han alltid sova middag, så liten och dum som han var.

Barnen placerades på den breda soffan i hallen och omstoppades väl med filtar, mamma släckte ljuset och låtsades som om det var natt och satt själv och viskade med moster Kitty framför brasan.

Ett par gånger frågade mamma sakta: "Sover du, Dette?" men fick inget svar.

Erik hade somnat, men inte Dette.

Det var just vid den tiden på dagen, i eftermiddagsskymningen, då mamma brukade sitta i giftastankar eller som nu tala med systemen, och att lyssna till de vuxnas samtal var nästan lika spännande, som att höra en saga. Det var bara den skillnaden att i sagorna kunde

(Forts. sid. 120.)

I Jakobs kyrka i Stockholm sammanvigdes tisdagen den 11 januari fil. mag. Helge Björnberg och fröken Dolores Kinnander, dotter till grosshandlaren Bror Edw. Swensson och hans maka, född Kinnander. (Foto: Lamm.)

I Hälsingborg sammanvigdes söndagen den 2 januari ingenjören hos arkitekt- och ingenjörfirman Bolin & Mossberg, chefen för Fr. J. Bergs instrumentfabrik, civilingenjör Stig Ödeen, Stockholm, och fröken Karin af Malmberg, dotter till rektorn, fil. dr M. af Malmberg och hans framlidna maka, född Möller. (Foto: Ateljer George.)

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Var är du? I Mosebok 3:9.

Vad är det du har gjort? I Mosebok 3:13.

Vad är ditt ärende och varifrån kommer du? Jona 1:8.

Herren känner människors tankar. Han vet att de själva äro fäfanlighet. Psalm. 94:11.

Han förde mig ut på rymlig plats, Han räddade mig, ty Han hade behag till mig. II Sam. 22:20.

Herren gör mitt mörker ljus. II Sam. 22:29.

Söken mitt ansikte. Ja ditt ansikte, Herre, söker jag. Psalm. 27:8.

Var är du? Var är du?

Vart skyndar du hän

O mänska, som dväljes i gruset.

Var döljer du dig ibland lustgårdens trån?

Träd fram för din Herre, i ljuset

Så ropar den himmelska rösten.

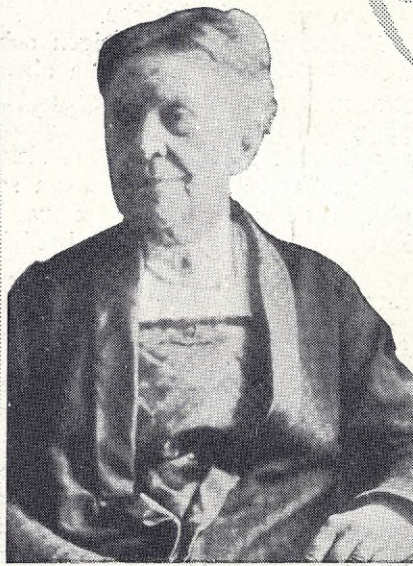

Fru Gertrud Becker i ett av sina stiltroget inredda allmogrum.

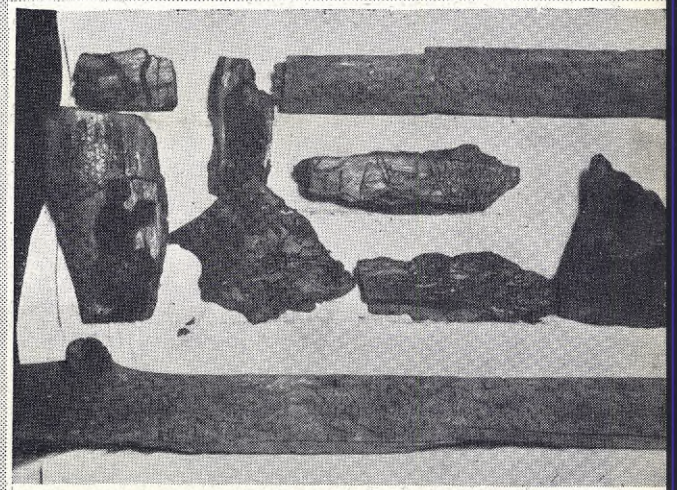
Samlandet, evad man nu samlar grekiska vaser eller svenska kopparburkar, är en vanlig hobby. Vi ha i vårt land flera damer, vars samlarhobby hopbragt synnerligen värdefulla och intressanta samlingar av olika slag. Några av dem presenteras här.

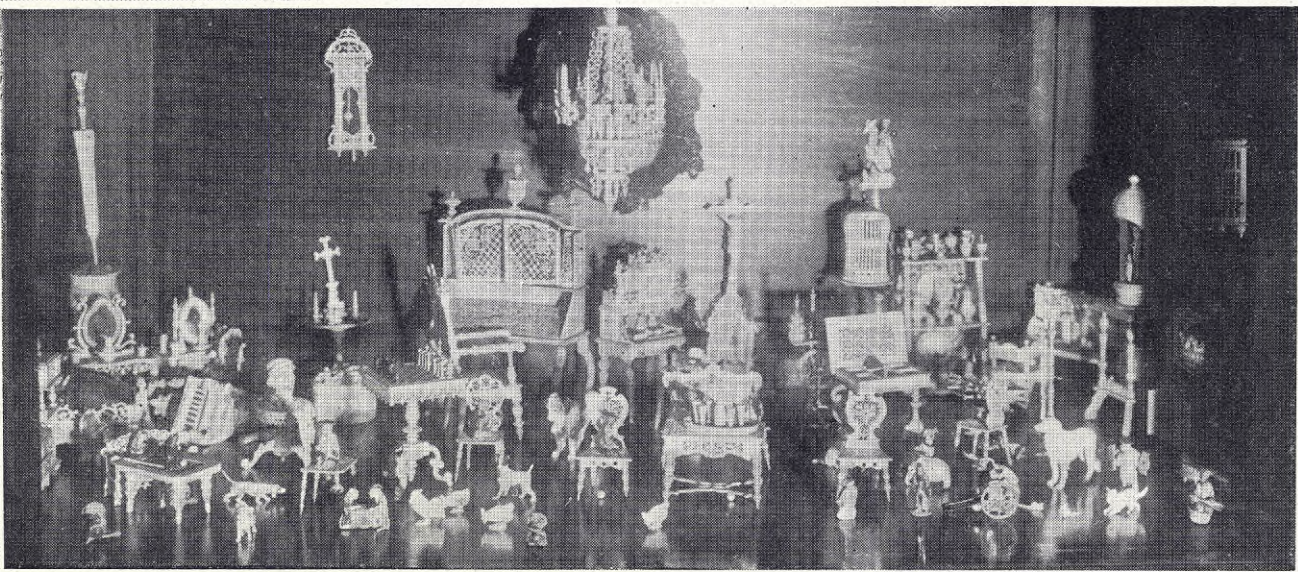
Fru Irène Lindgrens matsal överflödar av gammal vacker koppar.

Majorskan Augusta Kock har en utsökt samling parfymflaconer.

Några prov ur fru Bruses originella barkling.

En lustig samling preciosa av snidat elffenben. Tillhör fru G. Becker.

DET FINNS VÄL FÅ BIBELO det syndas så mycket emot so "Samlen eder icke skatter på jor de människor äro lätt räknade samla på någonting, samlarinstinkt ligga latent hos varje människa frä nelsen, eftersom redan småherrskape förberedande idkar bytshandel för fredsställa sin vurm på snäckor, täm ketter eller bokmärken.

Som vuxna fortsätter vi med samla knappast något skapat ting från prä till rena lumpen har ansetts för värt hopas i kistor och skåp. Hos några landet en tillfällig vurm, hos andra det hela livet igenom som en rolig h eller mindre exklusiv, allt efter vede läggning och förmögenhetsvillkor. D faktorn är ofta den icke minst viktiga Ätminstone betingar innehållen i

E D S A M L A R H O B B Y

En berömd samlerska är fru Caroline Benedicks-Bruse, Gotland. Här ses hon själv och en del av hennes romersk-grekiska samling.

Också en myntsamling! Fru Gerda Lenander har en intressant samling nödmünt.

Fröken Berta Holmberg i sällskap med en liten nätt slant, en 8 daler, plåtmynt, vägnande 15 kg. tillhörande hennes samling.

Slaviska smycken och dosor. Tillhör fru G. Becker.

SOM gömmor Idun här fått göra en titt i ganska detta: vackra slantar. Men i första hand ha dessa "Ty samlingar sitt största intresse därför att de inte ägas och äro hopbragta av kvinnor. Målmedvetet arbete, tålmod och kärlek till uppgiften begyn ligger bakom varje vald och välordnad första samling, som är all heder värd vare sig den att till kostar mycket eller intet.

ickseti- Mest originella äro kanske bilderna från det och Brucebo på Gotland, där fru Caroline at guld Benedicks-Bruce inrymt sina imponerande löst att och intressanta samlingar av de mest skilda r sam- slag. Hennes petrifikatsamling, i huvudsak behålles hopplockad på gottlandskusten av henne själv by, mer har ett så stort vetenskapligt intresse att den mer andes lockar forskare långväga ifrån, likaså hennes senare samling ädelstenar i oarbetad form, men det skatt- originellaste museirummet på Brucebo är ändå det som rymmer barksamlingen. Det är små och stora bark- och trästycken å vars baksida

flaskor, små, mindre och minst. De äro av larvgångarna bilda kartor, lövverk, slipad kristall, av silver, guld, emalj, galalit, landskap, skepp, människofigurer, så ostindiskt porslin, jade och i somliga fall av väl utfört som vore det ristat av ett material som inte ens en mineralog kan konstnärshand. definiera. Där finns indiska sminkflaskor — indiskan sminkar sig med pensel nämligen — flaskor som förts med Ostindiska Kompaniets skepp från fjärran land med rosenessens, dyrbara oljor och parfyper.

Majorskan Augusta Kock har ända från ungdomen svärmat för flaskor och resultatet av hennes samlarmöda är över tvåhundra små

flaskor, små, mindre och minst. De äro av slipad kristall, av silver, guld, emalj, galalit, ostindiskt porslin, jade och i somliga fall av ett material som inte ens en mineralog kan definiera. Där finns indiska sminkflaskor — indiskan sminkar sig med pensel nämligen — flaskor som förts med Ostindiska Kompaniets skepp från fjärran land med rosenessens, dyrbara oljor och parfyper.

Fru Ma Hanström, själv intresserad miniatyrmålarinna och flitig utställare på Paris-salongen, har en förtjusande samling miniatyurer. Fru Ragnhild Schanche, "Prinsesse Hamlet", samlar ljus. Hon har ljus från alla världens hörn, från Liljeholmen, från Afrika, från bondgårdar i Gudbrandsdalen och från Roms katakomber. Fru Hilda Cavallin samlar menusedlar och en stockholmsdam äger närmare tusentalet fullt med solfjädrar av vilka några äro så gott som oskattbara. Fru Mathil-

da Wickströms lilla hobby är brickor, de där lustigt målade plåtbrickorna som voro högsta brickmode under 1800-talets förra hälft.

Fru Gerda Lenander tog sig för att under kriget samla nödmünt i de krigförande länderna och det är en lika kuriös som kuslig samling pappers- och sidensedlar med "Gott strafe England" och bloddrypande krigsscener i grella färger, som hon lyckades hopbringa. Fru Iréne Lindgren har en kopparsamling som skulle kommit hjärtklappning åstad hos en den gamla goda tidens husmor. Fröken von Bornstedt hade en gång i världen till hobby att samla porslinshundar och lyckades få ihop cirka 200 olika exemplar.

En verkligt exklusiv hobby är myntsamling och det torde finnas högst få kvinnliga numismatiker i detta land. Fröken Berta Holmberg får representera dem, hon är numera den som uppbär den bekanta mumismatikerdynastien Holmbergs traditioner.

Fru Gertrud Becker har under många år mål och inrangerat dessa i stiltrogen miljö. Dessutom har fru Becker under många och vidsträckt resor hopbragt en förtjusande samling, slavisk, orientalisk och sydeuropeisk smyckeskunst.

—me.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

**ELISABETH TERSME-
DEN.**
F. Steendorff, Stockholm.
Änka efter trafikdirektören
G. J. Tersmeden.
75 år den 31 januari.

HELGA ARNELL.
F. Afzelius, Uppsala. Maka
till lektorn och fil. jubeldok-
torn H. Wilh. Arnell.
75 år den 2 februari.

MARIA PETRI.
F. Linder, Linköping. Änka
efter konsistorienotarien
Herman Petri.
70 år den 25 januari.

ALMA SUNDSTEDT.
F. Fröström, Norrtälje. Maka
till komminister emeritus Carl
Magnus Sundstedt.
70 år den 25 januari.

HULDA WALLBERG.
F. Engwall, Saltsjöbaden.
Maka till tandläkaren Sigurd
Wallberg.
70 år den 26 januari.

ANNA LINDHÉ.
F. Möller, Värpeby, Bålsta.
Änka efter godsägaren Frans
Eric Lindhé.
70 år den 29 januari.

**HÉLÈNE KLINCKOW-
STRÖM.**
F. Berg, Stockholm. Maka till
stationsinspektoren, frih.
R. M. Klinckowström.
70 år den 31 januari.

**AMELIE de BRONIKOW-
SKY.**
F. Stendahl, Halmstad. Änka
efter lantränsmästaren Fr. de
Bronikowsky.
70 år den 2 februari.

LOUISE BERG.
F. Bergquist, Stockholm.
Maka till medicine och filo-
sophie doktor Henrik Berg.
65 år den 24 januari.

WALBORG BERGSTRÖM.
Fröken, Eslöv. Skriftställa-
rinna. Dotter till haptenen L.
Bergström och hans maka, f.
frih. Fägerskiöld.
65 år den 29 januari.

HILDA KOCKUM.
Fröken, Rosengård, Malmö.
Dotter till godsägaren Peter
Kockum och hans maka, född
Berg.
65 år den 2 februari.

AGNES LEHMAN.
F. Friberg, Gävle. Änka ef-
ter landssekreteraren i Gävle-
borgs län, Oscar Lehman.
60 år den 30 januari.

**MARIE LOUISE VIC-
TORIN.**
F. Wallmo, Stockholm. Maka
till grosshandlaren Henrik
Victorin.
60 år den 2 februari.

TYRA DILLNER.
F. Jacobsen, Stockholm. Änka
efter grosshandlaren Carl
Dillner.
55 år den 24 januari.

LISA PETANDER.
F. Weibull, Göteborg. Maka
till prakt. läkaren, dr Josua
Petander.
55 år den 26 januari.

HILDA HELLEBERG.
F. Wærn, Stockholm. Maka
till direktören Birger Helle-
berg.
55 år den 30 januari.

ALMA WALLENIUS.
F. Karbow, Stockholm. Maka
till möbelarkitekten B. Wal-
lenius.
55 år den 30 januari.

ELSA WENNERHOLM.
F. Broman, Stockholm. Maka
till översten Malcolm Wen-
nerholm.
55 år den 30 januari.

MARIA HEGGSTRÖM.
Fröken, Halmstad. Förest.
för Högre Elem.-lärov. för
kvinnlig ungdom.
50 år den 28 januari.

ESTER NICKLASON.
F. Toll, Hjelmeryd, Stocka-
ryd. Maka till kyrkoherden
Carl Nicklason.
50 år den 30 januari.

DET NYA GELEPULVRET HETER
JELL-O / **JELL-O** / **JELL-O**
 HAR DEN FRISKASTE FRUKTSMÅK
 FÖR 5 PERSONER RÄCKER 1 PAKET
 KOSTAR ENDAST 85 ÖRE PR PAKET

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Marta-Skon

(UNREGISTERAT)
är den idealiska inneskon för
husmödrar, hembiträden, sjuk-
systerar m. fl.

PRISER AR ENDAST KR.
12:—

Säljes i egna affärer över hela landet.
Från platser, där vi icke hava egna
affärer, kunna order insändas direkt
till fabriken. Order expedieras mot
postförskott och portofritt.

Skofabriks A.-B. Oskaria, Örebro

Nadine Topelius †.

MED DEN SNÖBLANDADE STORMEN över Ålandshav kommer ett sorgebudskap. Döden har ryckt bort en sällsynt god människa, som skapat mycket av glädje skönhet, andlig odling och gagnande verksamhet omkring sig. Nadine Topelius är borta. Till henne och hennes hem som centrum ledde många trådar från de rörelser vari Finlands kvinnor gett uttryck åt sina bästa känslor för folk och land. Huvudsumman av fru Topelius intresse kom Martaföreningarna till del, vilka då de under det ryska förtrycket startades inte fick ha någon synbar fosterländsk, politisk färg, men som genom de ledandes outtröttliga entusiasm och kraft kom att bli av avgörande betydelse för de finska kvinnornas, ja hela folkets fostran, upplysning och andliga vård.

Då Nadine Topelius för trettio år sedan trädde in i detta arbete, var det för henne ett alldeles nytt område. Dittills hade hon som en av de mest fängslande personligheterna i det kultiverade sällskapslivet i Hälsingfors levat med sin familj i det ståtliga och gästfria hemmet, vilket med de traditioner som följa namnet Topelius var eftersökt av landsmän och av främlingar från alla världens länder. Under den Bobrikoffska regimens tryck avgick hennes make, hovrådet Topelius från sin tjänst vid generalguvenörskansliet och familjen flyttade från huvudstaden till Savijärvi gård. Som husmor på detta lantgods tog Nadine ledningen av upplysnings- såväl som det praktiska arbetet inom socknen, snart inom hela Nylands län.

Namnet Marta blev en symbol icke endast för den husmoderliga gärningen i lika hög grad för det andliga, det att fostra, hålla modet uppe och sammanhållningen levande, trots den då härskande regimens systematiska splittringspolitik. Vad Martaföreningarna under detta skede av Finlands historia betytt för dess folk och dess framtid är deras nuvarande ställning, det anseende och den erkänsla de röna bästa tecknet på. Dess trädgårdsodling och dess hemindustri av skilda slag är ett betydande stöd för nationalekonomien.

En mycket stor förlust gör dessa vittgrenade organisationer genom Nadine Topelius bortgång. Som en av dess ledande och mest representativa personligheter bevistade hon en mängd kvinnokongresser i skilda länder, gjorde studieresor, alltid vaken, livlig och initiativrik. Under dessa resor ha vänskapsband knutits — kanske framför allt i Sverige — som aldrig slappats, hur än år och förhållanden växlat. Spirituell, varmhjärtad var Nadine Topelius som familjens medelpunkt, som värdinna i ett stort hem lika fängslande och stimulerande som hon som vän och brevskrivarinna var sällsynt ömt deltagande och trofast. Bort gå de, en efter en, av dem som syns i fronten av detta märkliga kvartssekels folkförelser — tomheten blir allt kännbarare, skall deras likar väl uppstå igen? Som ha denna förening av gammaldags förfining, hjärtats adel och kärlek till framstegsarbete, som ensam skapar en djup kultur-gärning.

Med barn och barnbarn stå många vänner vid grav och från denna sidan havet gå varma tack-samma tankar till Nadine Topelius för vad hon var och vad hon givit. Ellen Hagen.

Kvinnorna och freden.

(Forts. fr. sid. 109.)

varje kvinna göra en insats genom att, som Ellen Key uttrycker sig "lyfta fram någon sten till fredens tempel". Hon förutsäger att "kvinnornas heliga uppror mot kriget" blir en av de vägar som skola leda till den fredsförande politiken. Hon säger också att "kvinnornas tankar och känslor kunna bli ett ström-

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spätt:

40 öre å textside. Bestämda lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel-sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 3: 50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A. Uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan
Helt år 17:— Helt år 15:—
Halvt år 9:— Halvt år 8:—
Kvartal 4: 50 Kvartal 4: 25

är det rätta medlet för
hudens skydd och vård.

Hur lätt får man ej sönderspruck-
na händer under promenaden vin-
tertid. Undvik detta genom att
dagligen använda Gahns Maniol.

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

MUGNIER

(uttalas Mynjé)

Apéritif, särdeles **välsmakande, stärkande** och **stimulerande**.
Rekommenderas av läkare vid kraftnedsättning och konvalescens. Ett
glas avkytt före måltiderna föredrages av damer framför
genever och är ett suveränt medel att öka såväl matlusten som
den rätta livsenergin. Denna apéritif är tack vare sina farmaceutiska
egenskaper lika aptitgivande och stimulerande som akvavit, cognac eller
whisky. Erhålls genom alla systembolag i landet, t. v. utan inskränk-
ning av övrig spirituosattilldelning.

Pris kr. 4.50 pr liter.

9 diplomes d'honneur

56 guld- och silvermedaljer.

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnformar av
eldfast glas

BÖHLMARKS
STOCKHOLM SÖ.

Högbergsgatan 19-25 Norrmalmstorg 4

Under N. K:s pågående
"Hygieniska Vecka" röna

Kleinert's

nya hygieniska under-
kläder berättigad upp-
märksamhet. Se dem hos

A/B NORDISKA KOMPANIET

JÄRN- MEDICIN

i en eller annan form
intages ofta som stär-
kande medel.

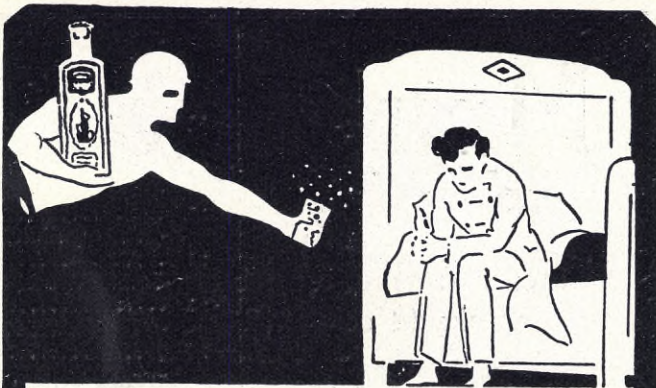
Den nya kombinationen
**PHOSPHO-ENERGON-
PILLER MED JÄRN**

är i sådana fall av utom-
ordentligt god verkan. In-
nehåller förutom järn i
för organismen lämpligaste
mängd och form även
Phospho-Energon. Härige-
nom kompletteras järnets
kända stärkande och aptit-
befordrande egenskaper på
ett lyckligt sätt med Phos-
pho-Energonets speciellt
nervstärkande och energi-
givande verkningar.

Phospho-Energonpiller med
järn fås på alla apotek i
burkar å 100 o. 300 st.

Kontrollant:
Prof. Thor Ekecrantz.

Känner Ni Er bakom?

Tag då ett glas
FRUKTSALT-SAMARIN

det upplivar livsandarna och sätter fart i kroppen, emedan **Fruksalt-Samarin** effektivt uppfriklar och renar blodet, befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran, gifter som måste rensas bort.

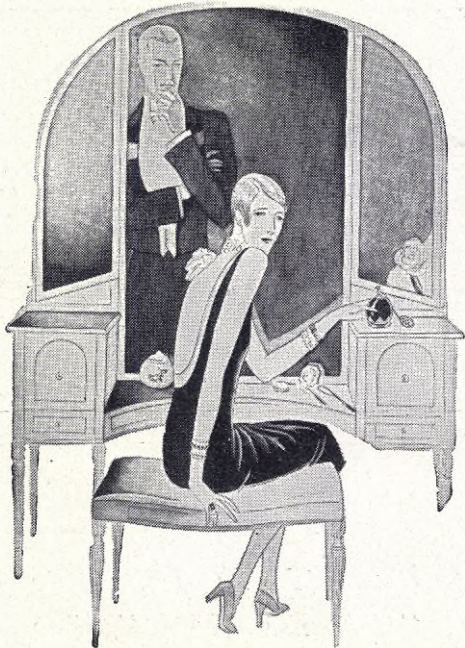
Med **Fruksalt-Samarin** avlägsnar Ni grundorsaken till underminerad hälsa. Det ger vigör och sätter Er i god form.

Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas Samarins hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikalie-, Speceri- och Diverseaffärer m. fl.
CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

CRÈME SIMON

är den moderna kvinnans favoritcreme och tillförsäkrar hennes ansikte fullkomlighet. Bevarar huden len och mjuk som sammet. Huden bibehåller sin vitthet så som man har rätt vänta vid användandet av en fullständigt hygienisk creme. På vintern avlägsnar den sprickor av alla slag.

PUDER och TVÅL SIMON

"Låt mig säga dig, lilla syster — —"

Hon var bara 18 år, en liten söt, naturlig och modärn ung flicka, som tillsammans med sin familj bodde på badhotellet. Efter middagen bad alla de unga herrarna hon kände, om en dans — men ingen bad henne om en andra dans. Hon var olycklig, gick upp på sitt rum och grät, men så sökte hennes bror, den unge läkaren, upp henne.

"Låt mig säga dig en sak, lilla syster — —"

Ingenting förefaller oss män så obehagligt som armtranspiration. Använd icke parfym, det förvärrar bara saken. Använd det kända medlet "Odo-Ro-No" ett par gånger i veckan, så är du kvitt detta obehag."

Kanske lider Ni också av transpiration under armarna utan att själv märka det? På andra verkar det däremot ytterst obehagligt.

Insänd nedanstående kupong så får Ni ett gratisprov av Odo-Ro-No, som sändes Er mot insändande av 20 öre i frimärken.

Madsen & Wivel, Östergade 26, Köpenhamn, K.
Gratisprov av Odo-Ro-No önskas.

Namn:
Adress: I.

drag, som . . . bryter upp de isar, vanetänkan-
det lagt över den manliga känslan för och
åskådningen om kriget". Sådana ord böra vi
lägga på hjärtat.

Vi skönja redan en svag ljusstrimma vid
horisonten, och kunna hoppas att en ny dag
skall uppgå då massmord skola anses vara un-
der civiliserade människors värdighet.

Mot detta mål sträva redan kvinnor i alla
världsdelar. *Må vi sluta oss till dem!*

ANN MARGRET HOLMGREN.

Butikskultur.

(Forts. fr. sid. 111.)

tion där och där, alla trodde den var från
Fernanda Sundin, och det lät jag dem tro",
då blev föreståndarinnan ond.

— Det menar inte fru X. Inte lät Ni dem
tro att min idé och mitt arbete var utfört i en
annan firma?

Men fru X. kunde inte få i sitt huvud att
hon handlat orätt.

Hon som bara går halva kursen.

Alla de som ha till levebröd att ge lektioner
kursvis i något av det moderna konst-
hantverkets många grenar kunna också intyga
att folks begrepp om vad som innefattas i rätt-
skaffens vandel är betydligt svävande. En
dam — det kan lika gärna gälla mamma som
dottern — som inte för allt i världen skulle
vilja stjäla 5 öre eller en surkart från sin,
nästa kliver glad i hågen upp till skolan i fråga
och ber att få tillbaka inskrivningsavgiften,
för nu vill hon gå på en annan skola, där hon
både får lära sig måla och sy och driva i mäs-
sing för samma pris på lika lång tid. Ibland
tröttnar hon också på alltihop och pretenderar
på att få tillbaka halva kursavgiften eftersom
hon bara gått halva tiden. *Naturligtvis* efter-
som hon ingen valuta vill ha för pengarna!
Att man inte kan ta in en annan elev mitt i
kursen och att därför skolan lider en ekono-
misk förlust på henne är oftast stört omöjligt
för henne att begripa.

"Affär är affär", heter det, men det står
ingentädes skrivet, att i affär får man bära
sig åt hur som helst. THUJA.

Några pepparkorn.

(Forts. fr. sid. 114.)

Skaldinnan såsom visionär har ju haft långt
större möjligheter att bli trodd, för så vitt
man inte skulle ha tolkat hennes tal som idel
sagor. Men vi se, madame de Thèbe. Hon
blir trodd hon!

Möjligen en sak till: När danske ministern
eller rättare sagt hans fru begär privilegierad
bil på våra gator, så passar detta i Orienten,
ej här! Vi tycka ej om att se utlänningar gå
före våra egna. "Infödningar" voro vi under
medeltiden. Svenskarna minnas vilka trafik-
svårigheter de hade på vägar och stigar i eget
land den tiden, och de minnas Kristian ty-
ranns ohövlighet mot den svenska adeln en
gång uppe på Stortorget . . . De ha förlåtit
det, men de ha inte glömt det. Bilprivilegier?
Knappast! HENNING von MELSTED.

Barnens tankar.

(Forts. fr. sid. 115.)

man alltid fråga mamma om det man inte för-
stod, men det fick man akta sig för här, ty
då blev samtalet strax avbrutet. Hon gjorde
det en gång, men då blev pappa ond och sade,
att hon, Dette, var en farlig unge.

Genom denna erfarenhet visste Dette, att
man inte bör fråga om något och inte låta
märka att man hör på vad som talas i huset.

Hon hade ofta suttit med sina byggklotsar
och bara lyssnat och lyssnat — och de vuxnas
ord flöto samman till märkliga bilder tills det
kom en tom plats, något som Dette absolut
inte förstod — och inte heller kunde fråga om.

BLOMSTER hälsningar

Kungl.

över hela jorden. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes
kostnadsfritt under garanti för omsorgs-
fullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbe-
ställningsförmedling samt de internatio-
nella organisationerna F. T. D. U. S. A.
samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

NUTRICÉN

bästa & billigaste
blomstergöd-
ningsmedel.

TEKN. FABR. JOFUR
STOCKHOLM

„Cochlea“

pat. reg.n.r 28579. Världens bästa och
finaste elektriska hörapparat. 1925 års
modell försedd med reglering för 10—
50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg.

Malmö Bandage-Etablissement,

Per Vejersgatan 9.

Försäljare för Stockholm: Majorskan
I Petersohn, Rådmanngatan 9

Det bekanta smärtstillande medlet
Aspirin-Tabletter Bayer.
Endast de äkta tablettorna med bandarol och garantimärke böra användas vid förkylningssjukdomar, influensa, huvudvärk och tandvärk.
Erhållas på alla apotek.

Priset är nedsatt till 90 öre pr glas.

MILANAISE UNDERKLÄDER

äro eleganta, lättskötta, kvalitetshöga, oumbärliga och erhålles hos Eder leverantör för fina underkläder. Observera ovanstående insydda varumärke.

Tillverkas endast av
Trika A.-B. ELKO, Stockholm.

Begär alltid Vitrums tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.

Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.
Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM.
Tel. 7576, N. 18336.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenter. Även skriftliga förfrågningar.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

GIFT
Et utan att först ha besökt
aldrig! LJUNGGRENS Möbelaffärer
Femtio möblemang utställda.
15 Malmkillnadsg. 15, Stockholm.

Som nu, då hon hör moster Kitty berätta att hon i dag på promenaden (moster Kitty går alltid på promenaden — det är ett ställe, där många människor gå fram och tillbaka och se på varandra) mötte Eriks förra barnfröken, Kaja — och henne kom Dette väl ihåg.

— Och tänk dig, säger moster Kitty förargad, hon var klädd i päls och sminkad så det lyste — hon har säkert börjat sälja sig.

— Usch då, säger mamma, men för Dette tyckes det förfärligt, ty Dette ser för sina ögon bilden av Kaja med en stor kökskniv i handen, och Kaja skär ut ett stycke av sin arm — och ett av sitt ben och väger det på vågen — ty det har Dette sett slaktaren göra när han säljer biff — och mamma hade förklarat att biff var kornas kött. Men det måste vara något förskräckligt att skära i sitt eget kött. Och varför gör Kaja det — ja, det var den tomma platsen — ty inte kunde hon förstå och inte kunde hon fråga.

Så hör hon att mamma talar om far, ty hon säger: — Han sitter säkert och tänker ut nya schackuppgifter — det är för resten en oskyldig passion, och några passioner skola väl männen ha.

Men vad är då passioner — det blir återigen en tom plats.

Så kommer något som Dette tror sig förstå — det är mamma som frågar systemen, om det blir något av med romanen mellan henne och Björn.

Romanen — det är en sagobok för stora — mamma läser alltid en roman på sängen. Och Björn det är pappas vän, som spelar stark och matt med honom och ger Dette choklad.

Och Dette ser framför sina ögon moster Kitty och farbror Björn, som hålla i var sin ände av en stor, tjock roman, och de våga inte röra sig för att inte tappa boken i golvet. Men Dette hade också lust att fråga som mamma om det blir något av att hålla i en roman.

Men moster Kitty vill inte svara på det, sorgligt nog, hon säger bara: — Fråga inte ännu. . . .

Så börjar mamma viska, men Dette hör allt, och Dette förstår här mycket mer än mamma kanske har gott av.

— Du, säger mamma, jag måste berätta dig det — jag fick ett julbrev från Rom i går.

— Nå, vad skriver han, frågar moster, och Dette hör mammas svar: — Han skriver det samma som alltid — att jag skall ta Dette med mig och komma till honom och vara lycklig.

Dette vet mycket väl vad det är att vara lycklig — det är att ha allt vad man önskar sig.

— Vad skall du svara? frågar moster spänt, och Dette ser mamma rycka på axlarna och hör henne säga långsamt och lågt:

— Jag tror inte jag svarar alls denna gång — det finns ingenting att svara — ty aldrig reser jag från Dette — och aldrig skiljer jag henne från hennes far — så får den andre bli en dröm. . . . Ty om jag skall välja mellan honom och Dette, så väljer jag i alla fall Dette. . . .

— Sover du, Dette? frågar mamma ängsligt, och Dette, som inte svarar, hör att mamma är rädd för att hon, Dette, skulle höra det.

Det blir alldeles tyst där vid brasan, och Dette ser att moster klappar mamma på armen och mamma hastigt för en näsduk mot ögonen och tar bort den lika snabbt, ty hon hör att Dette rör på sig — och det gör Dette endast för att inte brista i gråt, ty hon tycker så förfärligt synd om sin mamma. . . .

Och då mamma hastigt kommer bort till soffan och böjer sig över henne, slår Dette häftigt armen om mammas hals och ropar i ett smärtsamt men jublande kärleksutbrott:

— Jag är nio och nittio tusen gånger kär i dig mamma!

Men pappa som inte förstår ett dugg av Dettes och mammas hemlighet ropar muntert från rummet: — Ja, nu kan du väcka barnen för nu tänder jag julgranen!

Smälningen tar saken lätt;
tag honom blott en gång och sätt
på klippan uti havet. —
Nog får han vatten i sin skål
att fylla renhetskravet
om blott han har en
YvY-Tvål.
Pris 1 kr.

Löwberg & Son
PIANO FABRIK
Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästarsamuelsgatan 33, Stockholm.

Stockholms Nya Järnsängfabrik

rekommenderar sina tillverkningar av Järnsängar, Sängkläder, Ottomaner, Comfortsoffor, Täckor, Kuddar såsom varande de bästa i handeln förekommande. Kontor & Utställning: Norrlandsgatan 16, Stockholm. Telefoner: 7856, 12992. Norr 7181.

Omkring de 20.
Ungdom och skönhet med en hud och en hy, mjuk och ljuv som rosen kronblad i juni.

Omkring de 30.
Alltjämnt vacker. Hennes hår kanske icke fullt så glänsande, hennes ögon kanske icke så livliga och strålade — men hennes hud och hy är lika mjuk och klar och fast utan linjer eller rynkor.

Omkring de 40.
Håret lätt grånat, ögonen med en djupare, mera själfull blick, i hela utseendet något visst av mognad, men alltjämt tilldragande, med en hud och hy, som knappast visa spår av årens gång.

ÄREN SKOLA ICKE BERÖVA EDER SKÖNHET

Två tredjedelar av en kvinnas charme beror på hennes hud och hennes hy. Ögon, anletsdrag och hår kunna förändras, men hyn kan dock ständigt förbli densamma, behållande sin ungdomliga mjukhet långt efter det den första ungdomen är borta, såvida den erhåller den nödiga vården — en tvättning, varje kväll med *Pond's Cold Cream* och penslingar varje dag med *Pond's Vanishing Cream*.

Smörj in *Pond's Cold Cream* på ansikte, hals och händer varje aften, innan Ni går till sängs, eller vid lämpligt tillfälle på dagen efter varje längre vistelse i fria luften. Den taget bort alla föroreningar och gör huden frisk, klar och förnyad. För att skydda huden mot skadlig inverkan av väder och vind, skall Ni använda *Pond's Vanishing Cream* om dagen. Den är lätt, icke fet samt är behagligt uppfrysande med sin doft av Jacqueminot-Rose.

Pond's Vanishing Cream och *Pond's Cold Cream* läsa överallt i burkar å Kr. 2.50 och 5.00 samt i tubor å Kr. 1.00 och Kr. 2.00.

GRATIS Mot insändande av 20 öre i fri-
PROVER märken till porto och emballage
sända vi Eder gratis provtuber
av både Cold Cream och Vanishing Cream.
Gäller i en vecka räknat från d. 30/1 27.

POND'S Generalagentur, Pilestr. 19—25, Köpenhamn K.

**Pond's
Vanishing & Cold
Creams**

Redovisningar.

"Födelsedagen" har mottagit ytterligare följande:

Transport Kr. 3209:66	
Fru Wendela Gradelius, Lärbro	2:—
Fru Emma Gullander, Göteborg	1:—
Fru Hanna Dillberg, Halmstad	1:—
Fru Selma Tjerneld, Härnösand	1:—
Fru Alice Frölander, Stockholm	2:—
Fru Amalia Hjärne, Stockholm	1:—
Fru Anna Wadén, Bara ...	1:—
Fru Jenny Södersteen, Askerund	1:—
Fröken Cissi Helander, Eskilstuna	3:—
Doktorinnan Elin Tillman, Orup, Höör	5:—
Fru Sophie Winnell, Stockholm	2:—
Fru Hanna Sjögren, Bjärges	2:—
Fru Inez Thulin, Växjö ..	2:—
Fru A. Ruben, Djursholm.	5:—
Ulla Cervin, Widökna	10:—
Fru Siri Strandmark, Bolmen	1:—
Lärarinnan Anna Andersson, Blyberg	1:—
Fru Stina Djurson, Jönköping	5:—
Överstinnan O. Hanngren, Lidingö	5:—
Fröken Greta Roman, Lund	2:—
Fru Sofie Le Moine, Järna	5:—
Fröken M. Karlberg, Stockholm	5:—
Fru A. Weidenhielm, Stockholm	5:—
Lärarinnan Inez Carlgren, Alfta	2:—
Fru M. Malmgren, Lästinge	2:—
Friherrinnan A. Fleetwood, Odensviholm	5:—
Fru Naemi Brandt, Stockholm	5:—

Kronor 3291:66

När Ni firar Er födelsedag, tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

Den vädjan som Elin Johansson i n:r 1 riktade till läsekreten till

Blodbrist och klenhet?

Blodet är kroppens energi. Finns ej blodet i det riktiga förhållandet, uppstår trötthet och försvagad arbetsförmåga. Tillför kroppen ny energi på naturligt sätt — använd Miradium, vars blodbildande och botande egenskaper ha påvisats av berömda professorer och läkare. Miradium-salt och -pastiller fås på apotek å kr. 6.50 pr glas. Gratis skickas boken om radiums verknings. Skriv till Miradium-Officinen A/H, Apoteket Vasens Apotekvarucentral, Vitrum, Stockholm.

förmån för en äldre dam har tilltills inbragt följande belopp:
Margit Östling, Örebro ... 10:—
Fru H. W. L. 10:—
Två systrar 2:50
Ebon 11:—

Kronor 33:50

Till "C. I." har ytterligare inkommit:
Fru Anna W. Paulsson, Karlshamn 5:—

Iduns korrespondensklubb.

Iduns Korrespondensklubb! Som en efterlängtd god vän har Idun i många år kommit till mig. Kanske att jag genom Iduns korrespondensklubb, kan bli i tillfälle att få byta tankar med någon god och ädel man, gärna tjänsteman. Jag är självförsörjande, huslig och hemkär kvinna, 48 år. Trots min arbetsglädje och ekonomiskt oberoende, dock känner jag mig ensam och livet tomt.

Läses dessa rader av någon som vill sätta sig i förbindelse med mig, är tacksam därför
Nyåret 1927.

HEMTREVNADSRÅD

Hemtrevnadsråd besvaras av arkitekt Eduard Rasch i arkitektfirman David Blomberg.

Tapeter och panel.

Fråga: Var god giv mig råd angående följande:
Hurudan tapet och färg, på hög panel av trä med hyllor i sal, storlek 6x7 m. med två fönster och parkettgolv.

Möbeln benvit, bondrococo, klädd med hemslojdstyg, randigt i färg brunt, rödbrunt, lila, något stänk av svart, mjuk matta i stort sett samma färger. Har tänkt gardiner i något rött med stores av tyll. Dessa kunna dock utbytas med andra mer passande. Vilken färg på dörrar och fönsterfoder? Tacksam för svar.

En som aldrig förr frågat men pren. på Idun i 20 år.

Svar: Panelen föreslås i ljust grållilas. Fönsterfoder och dörrar i samma färg. Tapeten kan tänkas pärllgrå med ett roccomönster i svagt lilas och något brunt.

SOM MAN BADDAR FÅR MAN LIGGA

SÄNGKLÄDERNA

äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt
Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjädrrenseri.
GÖTEBORG.
Grundad 1881.
Erhållas i varje välorterad sängklädersaffär.

»4711» är min hjälp mot trötthet och överansträngda nerver. Den verkar uppfriskande, stimulerar och verkar strax.

Begär uttryckligen märket (blå guld-etikett) och tillbakavisa efterapningarna.

Firman grundad 1792.

No. 4711. Eau de Cologne

och 28 gr. svinister. Salvan breddes tjockt över håren och får sitta kvar 8—10 minuter, varefter den skrapas bort med en slö kniv, då håren bruka följa med. Behandlingen upprepas när håren växa ut igen.

Röda händer och röd näsa.

N:r 6. 1) Snälla Fru Skönhetsdoktorn, giv mig ett effektivt medel mot röda händer. Har försökt med hett vatten, äggvita o. s. v. men ingenting hjälper. Har hört att terpentint och vatten skall hjälpa. Skall det vara hett vatten? Jag tycker det gör dem bara värre. De äro ofta kalla. Såväl av kölden som när jag kommer in i värmen bli de aldeles eldröda, ja i förstnämnda fall blåröda. Finns det inget radikalt medel? 2) Likaså min näsa blir röd och blank. När jag är ute på en längre promenad blir den ibland het, ibland tvärtom och naturligtvis röd. Min matsmältning och hälsa äro goda. Var god och ej hänvisa till annat n:r. *Ledsen 17-åring.*

Svar: 1) Ett radikalt medel är att låta behandla händerna med elektriska ljusbad å något fysikaliskt institut. Använd tjocka, fodrade tumvantar då ni är ute och muff då det är kallt. Tvätta aldrig händerna i kallt vatten om vintern och gnid in dem efter torkningen med havremjöl och några droppar citronsaft, tills de äro fullkomligt torra och mjölet försvunnet.

Ett par gånger om dagen bör ni göra hand- och armrörelser, isynnerhet då händerna öo frusna t. ex.: böj armarna, tills händerna röra axeln, knyt ihop dem och sträck kraftigt och hastigt ut armarna med utspärrade fingrar. Upprepas flera gånger. Med åt sidorna utsträckta armar svängas händerna runt med lösa handleder, först flera varv inåt, sedan flera varv utåt.

2) Näsan är antagligen kylld (liksom händerna) och bör varje afton baddas en lång stund med starkt alunvatten så hett som möjligt. Efter torkningen ingnides näsan med kamfersalva, vilket även bör ske, innan ni går ut i kyligt väder. Pudra gärna ovanpå men tag gulaktigt puder, vilket förtar rodnaden.

Mager hals.

N:r 7. 1) Vilka gymnastiska rörelser bör jag göra och hur för övrigt behandla min hals som är alltför mager?

2) Såg att Ni såsom hjälp mot för fylliga läppar rekommenderade en mustaschbinda. Har hört efter en sådan på flera håll men ej lyckats skaffa någon. Var kan man erhålla en sådan och hur anbringas den?

Pham.
Svar: Antagligen är det inte bara halsen som är mager utan även kroppen för övrigt, varför ni måste låta fettbildande föda ingå i er diet för att få bättre hull. Under tiden gör ni varje dag en å två gånger följande djup-

Eduard Rasch.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Generande hårväxt.

N:r 5. Anhåller värdsamt om anvisning å något bra och billigt medel mot "generande hårväxt". Hänvisa ej till föregående n:r.

H. A. Rig.

Svar: Eftersom det så nyligen som i n:r 2 av detta års Idun (sv. på fr. 2 och 3) stått om elektrolyse för borttagande av misspnydaande hårväxt hänvisar jag dit. Om ni ej vill kosta på er sådan behandling, nämnes här ett medel ni kan försöka med själv. Låt bereda å apotek följande salva: 3½ gr. osläckt kalk, 7 gr. kolsyrat natron

Corseletter,
Korsetter,
Höfthållare,
Brösthållare,
Underkläder,
Strumpor,
Handskar,
Vantar,
Näsdukar

absolut billigast i
Twilfit, Nybrog. 11,
Stockholm.

andningsrörelse för att så småningom få halsen fylligare. Sätt händerna i sidorna, höj er på tå, just som ni djupt drar in andan genom näsan, håll andan, så att den spännes mot halsens och bröstets muskler, medan ni långsamt räknar till 15, andas sedan kraftigt ut genom munnen och sänk er ned på hälar. Rörelsen upprepas 10 gånger å rad framför ett öppet fönster.

2) Finnes hos frisören eller i herrekliperingsaffärer. Anbringas endast med att sätta resårerna bakom öronen.

Ärr.

N:r 8. Snälla Skönhetsdoktor! Av en händelse fick jag se i en bok om hur huden av en arm överfördes till en kind, där det förut var ett ärr, naturligtvis intresserade det mig eftersom jag har ett ganska stort ärr, som jag fått genom en operation (tandfistel). Tror ni, att detta i mitt fall skulle låta sig göra, offrar gärna pengar, om jag blott kunde få min kind bra igen; kanske jag skulle hänvända mig till ett lasarett? Säg nu inte som många andra att det ingenting gör, utan giv mig ett gott råd. Svarta mig så fort som möjligt, men jag väntar gärna om jag blott får ett svar till *Ledsam, 21 år.*

Svar: Ingen annan än en kirurg kan råda er härutinnan.

JURIDISKA RÅD.

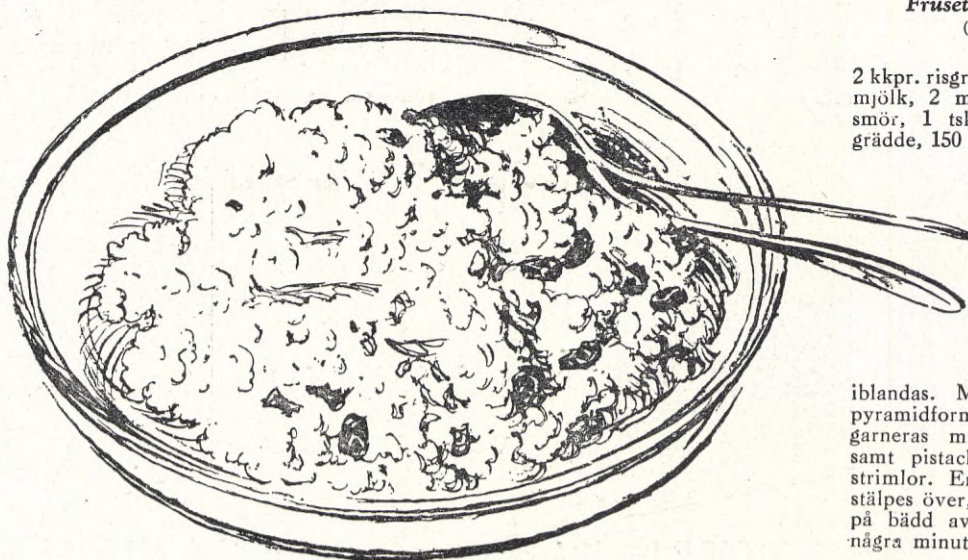
Om deklaration.

Fråga: Har under år 1926 haft en inkomst av omkring 1,000 kronor, för vilken jag skall deklarerera. Äger 5,000 kronor inestående i bank. Skall vid deklarerings även sistnämnda belopp uppgivas eller är det skattefritt, då summan icke uppgår till högre belopp?

Skall skatt erläggas för lotterivinst i utländskt lotteri, och till vilket belopp skall vinsten i så fall uppgå? *Tveksam.*

Svar: 1) I bank inestående medel oavsett storleken skall deklarereras som förmögenhet och räntan därå såsom inkomst av kapital.

2) Lotterivinst skall oavsett vinstens storlek upptagas vid de-

Rispuddingen får en ny plats på matsedeln:

Tillredd med de läckra California-russin smakar den som en anrättning anstående en festmåltid

NI har kanske använt ris i kombination med frukter såsom äpplen, aprikoser etc., men har Ni någonsin tänkt på hur storartat rissmaken låter sig förena med de härliga, söta, californiska russinen? Försök till exempel det nya Sun-Maid sättet att laga rispudding!

För en sats till 4 personer blandar man i 2 kkpr. Sun-Maid-russin strax innan grynen äro färdigkokta. Russinen tagas direkt ur paketet — de behöva ej sköljas.

Så enkelt är det. Prova denna nya rispudding till middagen i dag!

Med tillhjälp av Sun-Maid-russin kan Ni även med lätthet komponera nya efterrätter. Här ovan är en, efter fru Thora Holms recept, som är värd att försöka sig på.

Ni bör ständigt ha ett par paket Sun-Maid-russin på Eder skafferihylla. Ni kan behöva dem när som helst. Bed Eder speceri- eller frukthandlare skicka hem dem!

Gust. F. Bratt & Co., Stora Badhusgatan 4, Göteborg.

Fruset Sun-Maid-Ris (6 à 8 pers.)

2 kkpr. risgryn, $\frac{1}{2}$ lit. vatten, $\frac{1}{2}$ lit. mjölk, 2 msk. socker, 1 msk. smör, 1 tsk. salt, 2 dl. tjock grädde, 150 gr. Sun-Maid-russin, 10 st. sötmandlar.

Risgrynen skällas och kokas mjuka i vatten och mjölk, Sun-Maid-russin nedröras, gröten smaksättes med socker, smör och salt samt får kallna. Grädden vispas till hårt skum och iblandas. Massan upplägges i pyramidform i en djup skål och garneras med Sun-Maid-russin samt pistachemandel, skuren i strimlor. En form eller dylikt ställes över, och det hela ställes på bädd av is och salt under några minuter.

Thora Holm

PÅ GRUND av Sun-Maid-russinens avgjort överlägsna kvalitet och smak väljas de av alla nogräknade kokar för att bästa resultat skall nås vid matlagningen. För de enklaste såväl som för de finaste rätter föredrar man dem framför alla andra russin.

GRATIS! Sänd kupongen idag

Gust. F. Bratt & Co., Avd. Stora Badhusgatan 4, Göteborg.

Godhetsfullt sänd mig kostnadsfritt den lilla kokboken "Femtio nya, goda russin-recept."

Namn.....

Adress.....

.....K 2

ANVÄNDAS I 70% AV ALLA KÖK I SVERIGE

Infört genom Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet. Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Propekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

D:r E. Beckmans Hettluftsinstitut

Fysikaliska kurmetoder i fören. med massage och rörelsebehandling. (Hettluft enl. Bier.) Barnhusg. 12, Sthlm. Tel. 105 52.

Professor PATRIK HAGLUND

Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklirik, Sturegatan 62, Stockholm. R. T. 75025. N. 8301. För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut, Kungsgatan 60, Stockholm

klarationen under C III c) i deklara-tionsblanketten.

Underhållning åt hustrun.

Fråga: Har hustru, som i trettio-två år gjort sin plikt i hemmet,

rätt att vid skillnad i äktenskapet av mannen utfå underhållsbidrag? Kan hustrun exempelvis påräkna 175 kronor i månaden, då mannens lön uppgår till 7,000 kronor om året?

"Mångårig lösnummerköpare".

Svar: Om hustrun efter skilsmässan är i behov av bidrag till sitt underhåll och hustrun icke bär huvudsakliga skulden till oenigheten mellan makarna, äger rätten ålägga mannen att utgiva sådant bidrag. Vilket belopp, som

av rätten i förliggande fall skulle utdömas, är omöjligt att avgöra med ledning endast av de av Eder lämnade uppgifterna.

LIVFÖRSÄKRINGSBOLAGET

BALDER

GRUNDAT 1887

Nyttillslutning under år 1926 c:a 20,000,000 kr.

Ansvarssumma vid slutet av år 1926 c:a 140,000,000 kr.

Från och med 1927 nytt prospekt med

sänkta premier

Begär premieuppgift! Jämför!

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

FRÅGOR OCH SVAR!

Bildhuggare.

Fråga: Meddelar konstakademien undervisning i modellering, eller finnes i Stockholm andra skolor för bildhuggare. Deras adress?

2) Vilka städer i Tyskland, Frankrike, Danmark och Norge ha konstakademier, tillgängliga för svenskar?

3) Finnes några stipendier att söka för studier vid någon av dessa akademier? Q. B.

Svar: 1) I Konstakademien (Konsthögskolan) meddelas naturligtvis undervisning i skulptur och modellering. Det senare även i Tekniska skolan. Dessutom finnas privata konstskolor.

2) Både i Köpenhamn och Oslo finnas konstakademier, i Oslo tämligen nybildad under ledning av prof. Revold.

I Tyskland och Frankrike är det nog svårare för utlänningar att komma in som elever vid akademierna. Sådana finnas i huvudstäderna samt i några av de större städerna.

Det är lättare att komma in i privata konstskolor, varav finnas många både i Paris och Berlin. Adresser fås å museerna.

3) Angående stipendier utdelas sådana vid Konsthögskolan och Tekniska skolan, men endast till elever vid resp. skolor.

Dansmusik.

Fråga: Jag vore Idun synnerligen omtacksam om jag kunde få upplysning om en sak. Jag hade tänkt ha en liten bal, men har ej något piano, och grammofon tycker jag inte om. Vilken musik vore då lämplig?

Elvira, 15 år.

Svar: Hur skulle det vara med dragharmonika? Kanske ni inte heller tycker om sådan musik? Då får ni väl engagera en eller två fiolspelare.

Namn på stuga, donation m. m.

Fråga: 1) Vore tacksam få hjälp till ett ovanligt och trevligt svenskt namn, på en liten stuga, som ligger i skogen.

2) Jag har i 25 år försörjt mig. Vill ingravera i en ring något till minne därav.

3) En donation lär finnas efter en Herr Hirsch, till förmån för tjänarinnor som arbetat i hem minst 8 å 10 år. Får den söka utdelning som gjort samma sysslor, men är i högre grad? Skall man vara ålderstigen? Mycket tacksam för svar är

Lill-Stina.

Svar: 1) Stugans läge kan ofta ge uppslag till ett bra namn. Här föreslås oberoende därav några namn: Tallbacka, Grantäppan, Mossbo, Lillstugan, Litebo eller dylikt.

2) Begynnelse- och slutårtalet av 25-årsperioden är väl det enda en utomstående kan föreslå.

3) Det finnes flera understödsfonder med namnet Hirsch. De flesta förvaltas av mosaiska församlingen. Vänd er dit för att få upplysningar.

Sällskapet till dygdigt och troget tjänstefolks belönande utdelar understöd åt tjänstefolk i Stockholm, som varit minst 15 år i samma familj.

Premieobligationer.

Fråga: Vore tacksam genom Idun få veta till vem man har att vända sig för att få kännedom om de nummer av Sv. Statens premieobligationer, å vilka vinst ej uttagits. E. E.

Svar: Till Riksgäldskontoret, Drottninggatan 1.

HORNIMAN'S

"BOUDOIR" kvalitét
i bleckburkar

THE

med 100-årigt
världsrykte

"SUPERIOR" kvalitét
i aluminiumfodrade paket

Strumprätt.

Fråga: Vore tacksam för ett råd i Idun hur jag skall förfara med strumprätt. Tvättar i ljumt såpvatten, sköljer i ljumt rent vatten. Efter några få tvättningar ha strumfötterna krupit ihop till hälften. Svettsas så att strumporna dagligen känns ågot fuktiga. Är det orsaken? Finns något verksamt, ej skadligt, medel mot fotsvett? Evy.

Svar: Att strumporna så snart krympa är uteslutande fotsvettens fel. Tvättmetoden är nog riktig. En annan metod är att tvätta

strumporna i enbart kallt vatten. Man skakar och borstar dem fria från damm, lägger ned dem i kallt vatten ett dygn, varefter de uppkramas, vändas och nedläggs i nytt kallt vatten ännu ett dygn, kramas upp, sköljas och äro färdiga till upphängning.

Ströpulver för fotsvett: 5 delar talkpulver, 10 delar zinkoxid och 100 delar vetestärkelse (fås i färghandel); blandas och ingnides morgon och kväll i fötterna efter tvättning i kylslaget vatten. Pulvret strös även i strumporna.

En spökhistoria.

"Mor lilla, tror du på spökhistorier", frågade Gerd sin mamma, där hon satt i den stora, mjuka, ombonade korgstolen som vanligt med sin virkning, medan Gerd satt på stolskarmen, sysslös, dinglande med sina långa ben i den korta, moderna skolflicksklädningen och pojaktigt kastande sitt shingelklippta huvud bakåt. "Akta armstödet barn, och tag dig något nyttigt före. Tag pal-len därborta och kom hit och sy din bricceduk färdig nå'n gång, så

En gratislektion i hembakning!

NI VET vilka lätta, delikata, ljuvligt doftande bakverk Ni får med Rumford bakpulver. Nåväl, vad säger Ni om en gratislektion i tillredningen av Rumfordbakverk? — Den erbjuds Er i form av Rumfords nya, förtjusande vackert illustrerade receptbok, redigerad av fröken Ida Norrby — föreståndarinna vid Fackskolan för Huslig Ekonomi i Uppsala — och innehållande 50 läckra recept på kaffebröd, tårter och bakelser, skorpor och kex, matbröd, mjuka kakor och småbröd.

Sänd in kupongen här nedan i öppet kuvert och Ni erhåller ett gratisexemplar av boken — den bästa hjälpen Ni kan tänka Er för hembakning!

det hälsosamma fosfatbakpulvret — det enda äkta

RUMFORD

Insänd kupongen i öppet kuvert åsatt 5 öres frimärke.

A/B HUGO ÖSTERBERG.
STOCKHOLM 16.

Vad god sänd mig ett gratisexemplar av Rumfords nya, illustrerade receptbok.

Namn

Adress

skall jag berätta dig en riktigt sann spökhistoria."

"Åh, det är väl ingen verklig spökhistoria", undrade Gerd tvivlande.

"Kalla den med vad namn du vill, i alla fall är den något oförklarligt men santt och upplevat."

"Verkligen! Men det var härligt, då kan jag ju också berätta en i skolan i morgon. Vi hålla just på att tala om dylikt, ser du, och flera stycken flickor kunde berätta en, men jag kunde inte en enda."

Gerd gick efter sin nästan gulnade bricceduk, som aldrig tycktes bli färdig och satte sig på pallan vid mors fötter och mor började:

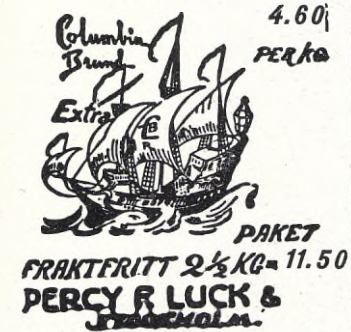
"Jag var nygift, min lilla Gerd, jag var känslig, och jag var ung och jag var klen och kanske var detta en förklaring till att jag fick uppleva den, ty vid mognare, starkare år har jag aldrig sett något, konstigt nog, då jag som 20-åring inte mindre än tre gånger fick uppleva oförklarliga saker.

Nåväl! Din pappa, barn, var bortrest — den första längre tjänsteresan, sedan vi voro gifta. Jag hade dig, du var då två år och jag hade din lille bror Sten, han var ett år. Eftersom jag var klen, hade jag två jungfrur, Lina, husan och Ada, barnjungfrun. Men ändå kände jag mig ensam, när pappa reste, och det blev därför bestämt, att din moster Ester skulle vara hos mig denna tid. Du och Sten och Ada lägo i barnkammaren, Lina i jungfrukammaren och moster och jag i sängkammaren.

Du vet, att jag alltid har älskat vackra golv. Det sista, som Lina därför hade att göra varje kväll, det var att sköta dem. Det tog lång tid att både bona och gnida, och klockan blev mängen gång både elva och tolv för stackars Lina, men jag kunde ej sova, om jag ej visste, att golven, tills jag vaknade voro både rena och blanka.

Alltså klockan var väl vid 12-draget. Jag och moster hade nyss somnat in. Lina låg i tamburen och gned sista resten av parkettgolvet, och Ada satt i jungfrukammaren och läste i en bok. Då plötsligt vaknade jag mot min vana, klarvaken, och vad såg jag. Jo, på tröskeln mitt i dörröppningen står en lång, vacker kvinna. Hon hade ramsvart hår, benat i mitten med en alldeles mjällvit bena. Hon hade en rutig, svart och vit klädning av ett sorts hemvävt tyg, som jag hade en förmimelse av att ha sett i min barndom, och hon hade långa armar och små vita, uppvikta manschetter på klädningen, hög krage och även om halsen var en liten nervikt, vit kant. Ögonen såg jag ej. De tittade på något besynnerligt sätt ner, och ansiktet verkade blekt och sorgset, och min första fråga var också: "Hur är det?" Jag hann inte göra klart för mig, hur obehörig hon var här, om hon hade gått fel eller hur hon blivit insläppt och varför. Jag såg blott detta lidande sorgsna, vackra ansikte, som tittade ner, och min nästa fråga var också: "Nej, men hur står det till, kan jag hjälpa Er med något?" Intet svar. Då började jag först tänka litet klarare och frågade: "Vem är Ni, hur har Ni kommit hit?" Intet svar. Jag tände lilla nattlampan. Hon stod örlogligt still och tittade ner, och jag såg nu, att hennes ansikte var så vitt, så vitt, så vitt som dödens. Jag vet ej, varifrån jag fick min kraft nu, men jag skrek ej, jag väckte ej moster, som hela tiden sov lugnt, men jag gick upp, och jag sträckte ut min hand för att lägga den på hennes skuldra, men hon vek då bort, jag famlade bara i luften, det var intet, kanske bara en synvilla, och jag såg sista fliken av hennes klädning försvinna, när jag med min hand strök på dörrposten, ba-

**LUCKES UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING**

**För
fattig och rik.**

Libox kostar endast kr. 1.25 för en burk, innehållande 1/8 lb, och det billiga priset gör det möjligt för varje husmor att dagligen använda detta nya köttextrakt i hushållet. Soppor, såser och andra rätter bliva kraftiga och pikant välsmakande, när en obetydlig av "Libox" tillsättes.

"En Liebig Produkt".

Representant i Sverige:
Aktiebolaget O. Annerstedt
Stockholm.

Libox
Kryddat köttextrakt

JOFUROL

Befria rumsväxternas från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurol-bad i förpackningar från 75 öre pr styck.

Tekniska Fabriken Jofur
Postbox 227. Stockholm.

Ett trevligt hem

erhålls med en vacker tapet från

Norrköpings Tapetfabrik

I influensatider:

Tänk på den dagliga hygien.

Hur ofta slarvas det icke därmed? Och hur många får icke bittert ångra detta? Otaliga sjukdomar skulle ha förebyggts och många läkarebesök med ty åtföljande kostnader undvi-

kits. Ofta får man ingenting veta, förrän sjukdomen gripit hårt i kring sig och då är det många gånger för sent. Även om man icke kan tala om en fullt utbruten epidemi, är

det ändå allt skäl i att vara på sin vakt.

**"Lyd hygienens lag —
Vademecum varje dag."**

kom vilken hon försvann. Jag försökte hålla klädningsfliken kvar, men nej, i intet kunde jag gripa. Jag gick vidare — allt hade försiggått på ett par minuter — och jag kom ut i tamburen. Dörren stod öppen till barnkammaren. Ni båda barn sovo, och allt tycktes lugnt, men borta vid kaminen låg Lina ännu och alldeles kritvit i ansiktet, mystisk och egendomlig, höll hon just på att samla ihop golvtrasorna för att lämna tamburen och gå in till sig, och bredvid henne stod Ada ivrig och rödgräten. 'Men vad är det, flickor', frågade jag. 'Ja, efter som frun frågar så... vi ha sett något, men man skall aldrig tala om det samma kväll, det händer.' 'Nå, gott, vi tala om det i morgon', sade jag. 'Dumheter troligen, som ni inbillat varandra och eftersom det tyckes vara Lina som skrämt upp Ada, så tag och flytta in sin säng till henne i natt, så att hon lugnar sig. Godnatt, flickor, gå nu och lägg er.'

Jag kunde knappt invänta morgongryningen av otålighet och längtan efter att få tala med Lina och Ada, men så slutligen var stunden kommen.

'Nå, flickor, vad var det för dumheter, som ni inbillade varandra i går kväll, berätta nu ordentligt från början', föreslog jag. 'Nej, frun', svarade Lina, 'dumheter eller inbillning var det verkligen inte. Det var alldeles sant, både Ada och jag sågo det tydligt.'

'Vad var det, ni sågo då?' 'Jo', svarade Lina igen, 'jag låg i änden av tamburen och bonade mattan, som frun såg i går kväll, dörren stod öppen till Gerds och Stens rum, och när jag tittade till står en dam bredvid Stens säng. Det var inte frun, och det var inte fröken Ester. Jag knackade på rutan till Ada, och hon kom

och såg också, men just då började damen att gå så långsamt men så lätt som om hon inte vidrörde golvet. Hon gick förbi Gerds säng och försvann in i serveringsrummet. Jag hann inte göra något egentligen, förrän frun sedan kom ut, och frun såg så märkvärdig ut, så att jag förstod genast, att frun också sett något.'

'Beskriv henne, Lina, hennes kläder, hennes hår!'

Och Lina beskrev. Det var på pricken lika med, vad jag själv sett.

Jag skrev nu till min mor och berättade händelsen, jag beskrev tyget och allt, och efter ett par dagar redan hade jag hennes svar. Det var min mormor, som dött av lungdot i unga år. Hon hade en sådan hemvävd klädning, och min mor kunde aldrig glömma hennes alltid rena, vita manschetter och kragar, vita benan, svarta håret och det vemodfulla ansiktet, som nästan aldrig skrattade. 'Jag har en bit av tyget kvar än', skrev hon, 'men vi väva det ej mera nu.'

Och sedan förstår du resten kanske, lilla Gerd. Sten dog sedan bara efter några veckor i samma sjukdom som mormor, men din säng gick hon alldeles förbi. Vi voro tre, som sågo det, och inbillning kan ju här ej sättas ifråga en gång. Det är dock en lycka, att man i sådana rysliga ögonblick också får kraft.'

'Ja, gudskelov för det', suckade Gerd, 'men jag tror ändå, att jag hade fått slag.'

'Hur mycket har du sytt, Gerd?'

'En halv blomma, mor lilla. Det var ju så hemskt spännande!'

Brita Lorens.

Iduns korrespondensklubb.

En originell, ideellt, litterärt och allmänmänskligt intresserad dam är tacksam för givande tankeutbyte per brev. Särskilt road av psykologiska spörsmål.

Georgine.

Oatine

NI LÄMNAR ANSIKTET OSKYDDAT OCH ALDRAS FÖR TIDIGT, men långt yngre verkar Edert ANSIKTE, om Ni dagligen vårdar dess hud med ett så verksamt och närmande medel som OATINE, vilket ingides och därefter avtorkas, och först därefter är huden fullständigt ren och klar. OATINE är en underbar stimulan och den håller huden elastisk, glatt och mjuk. Begär uttryckligen OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2: 50 samt i stor burk med tredubbel innehåll å Kr. 5: —.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och välluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5: —.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY

London. Köpenhamn. Paris. Nederlag i Malmö.

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

När i influensatider
näsan rinner, halsen svider,
intet sådan lindring sprider
som en liten Tuloask.
Den pastillen kan bevara
hals och svalg och lätt dig klara
från förkylningarnas fara
och i hast dig göra rash.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÅKAREN

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från
ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE
Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under
insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt
uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbe-
loppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer så-
ledes f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STORKYRKOBRINKEN 11. STOCKHOLM.
Tel. 60 00. Tel. N. 10 00.

Damernas egen

smak är det som faller utslaget vid de
flesta inköpen till hemmen. De syd-
svenska hemmens köpkraft tillgodogör
Ni Eder genom annonsering i den
dominerande familjetidningen
SKÅNSKA DAGBLADET

- Den svenska landsortens mest spridda dagliga tidning. -

SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: **M a l m ö**

Kontor i Stockholm: Drottninggat. 2 och Götgat. 31

Fullständig bankrörelse.

Svält ej

Edra rumsväxter, giv
dem "Plantagen", ett
på vetenskaplig grund
sammansatt koncen-
trerat växtnäringss-
salt. Garanteras åk-
ta endast på originalburkar. Erh. hos
Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Hovmanicuristen
JEANNE BOMANS
myrrhatinktur, crèmer och puder till-
fredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg

UNOS

Förr i tiden var rengöring av parkettgolv en
arbetsam och dyrbar procedur, nu är det en
lek, tack vare Unos. UNOS säljes överallt.

Engros: **JOHN HAUSCHLDT, Sthlm.**

Glöm ej

att skaffa Eder

IDUNS KOKBOK

Ny utvidgad upplaga.

Pris 6:— kr.

Två vägar.

Jag älskar den backiga stigen,
där mödan är med på min stråt,
där tankarna ideligen
förjaga min kosas försåt.
Där Hoppet på krönet till liden
mig solfager vinkar emot.
Så vandrar jag glömsk av tiden,
av att stenarna sarga min fot.

Men nere i Välmågans ängder,
där blommorna svällande stå,
där finnas stigar i mängder,
dem loja människor gå.
Snart faller den prunkande ståten,
och vandraren hejdar sin gång.
Då hör han ur fjärran låten,
min älskade mödas sång.

Nils Malm.

Rosa Blomqvist gör en
titt upp i riksdagen.

D'ä fasligt vad tillvaron den jåk-
tar en.
Här har jag hamnat på riksdags-
läktaren
och tittar på alla som tack vare
mej vid valen
nu kunna promenera kring där
nere i salen,
Spanska se de ut och förnumstiga
desslikes
men det ska väl så vara när man
har ett rikets
väl och ve på sina kraftiga
skuldror.
Men vilka komma där tysta som
sagans skygga huldror
enkla i sin klädsel och alls inte
shingliga.
D'ä ju vårt eget riksdagsgarde
kvinnliga.
Männen de prata men eftersom
tiga är gull
hålla damerna på att samla sig
skäppan full.
Men, förlåt, kära systrar, jag är
är ju dum som en nors:
är det kvinnosed att sitta så där
med armarna i kors?
Kan det inte bli i riksdagsgederna
en lirkning
så man finge fördriva plenum
med en virkning?

Hushållsvågar

Äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en oundgänglig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid
matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädrar och kugggrö-
relse, och de enda vågar vars utslag äro beroende av varans placering
på skålen. Se till att den våg Ni köper är prydlig, hållbar och tillför-
litlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B., Jönköping.

Kunna erhållas i varje välortad järn- och bosättningsaffär.

Radioaktivt vatten

erhålles bekvämast och bil-
ligast genom förhyrning av
våra Radeliumelement, ak-
tiverande 25,000—500,000
voltenheter. Kontroll: Thor
Ekecrantz, prof. John Ro-
sengren, leg. läk. Prospekt
kostnadsfritt.

A.-B. Radeliumelement
Radioaktiva vatten,

Humlegårdsgatan 29, Sthlm. Tel. 38 13.
Firman grundad 1909.

Fluru barnets start i livet

skall bliva, — det beror på Dig.
Har Du valt det rätta närings-
medlet "Mellin's Food", kan
Du känna Dig trygg, ty Mellin's
Food, som är den bästa möjliga
ersättning för modersmjölken,
grundlägger hälsa och krafter

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter.
Förordas av läkare. Pris kr.
2.75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek.
vid övergången till fast föda samt
för svaga personer av alla åldrar.
Pris kr. 2.75 pr ask. Finnes på
apoteken och i Drogaaffärerna.
Prov och broschyrer gratis från
Mellin's Food Depot, Malmö.

"Min bästa vän

kallar jag alltid
Ahlén & Holms
katalog, ty den
gör det möjligt
för mig att få
debet och kred-
dit att gå ihop.
Genom den kat-
alogen har jag
funnit mig kun-
na köpa både
bäst och billi-
gast nästan allt
vad jag behöver
för vart hem, åt
barnen, åt gubben och mej själv." — Så
skriver en av våra kunder. Vår stora
huvudkatalog N:r 92 omfattar landets
rikhaltigaste sortering av manufaktur,
korta varor m. m. i goda kvalitéer och
till genomgående, billiga priser. Den
sändes på begäran gratis och portofritt.

AHLÉN & HOLM, STOCKHOLM.

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Dr. Fromms Bröd för
Sockersjuka
hos John Askulds Ångbageri Göteborg, tel. 1428, 3526, 2422.

LUNDS DAGBLAD

är den enda tidningen i denna burgna
stad med sina bortåt 30,000 invånare.

Rik landsbygd.

Följaktligen en av landsortens bästa annonstidningar

MAZETTI

ÖGON-CACAO

Gütermanns Sylfke

Vad säger allmänheten om Reporia Svavel-Tjärtvål?

Sedan jag under en längre tid använt den utomordentliga **REPORIA Svavel-Tjärtvålen** känner jag mig starkt manad att vitsorda dess överlägsna förmåga att hålla hud och hy i friskt och naturligt skick. För mitt vidkommande har den gjort ett rent underverk. Att handlandena därför särskilt rekommendera denna tvål finner jag vara alldeles på sin plats.

Fru H. Sjöström,
Hallsberg.

Ovanstående är ett utdrag ur en av de många skrivelser, som vi emottagit från personer, vilka dagligen använda Reporia-tvålen. Vi komma att i fortsatta annonser meddela en del liknande uttalanden. Varje sådant meddelande om erfarenheter vid Reporia-tvålen användande talar för sig själv.

Reporia Svavel-Tjärtvål säljes överallt à 1 kr.
Extra storl. (för badet) kr. 1: 50.

Tag inga underhaltiga efterapningar.

Tillverkningen står under kontroll av prof. i kemi vid Upsala univ. L. Ramberg.

Tag inga underhaltiga efterapningar.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, GEFLE.

Marknadens
yppersta
dammsugare
är

PROTOS

PROTOS erhöill högsta utmärkelse vid nyligen anordna internationell tävlan.

PROTOS kostar endast 170:— kr. och säljes även på förmånliga avbetalningsvillkor.

Tillhandahålles hos välsorterade elektriska affärer.

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
SIEMENS-SCHUCKERT

Makaronipudding med kött

(för 6 pers.).

200 gr. svenska makaroner, 1½ lit. vatten, ½ msk. salt (8 gr.), 2½ dcl. mjölk, 4 hg. rester av stekt eller kokt kött, 1 lök (kan uteslutas), 1 knippa persilja (kan uteslutas), 2 dcl. köttspad eller efterbuljong.

Till formen: 1½ msk. smör (30 gr.), 2 msk. stöta skorpor, 2 msk. riven ost.

Beredning: Makaronerna sköljas och förvällas i kokande, saltat vatten en stund, men böra ej vara riktigt mjuka, då de hållas upp i durkslag för att få avrinna. Mjölken kokas upp, makaronerna läggs och få sakta koka i 15 min., eller tills de äro alldeles utsvällda. Köttet skäres i små, fina tärningar, löken skalas och hackas och persiljan sköljes, vrides i en duk och hackas fint.

En eldfast form smörjes med hälften av smöret och beströs med stöta skorpor. Där lägges ett lager av makaroner på botten. Därefter lägges köttet, som beströs med den finhackade löken och persiljan och begjutes med några skedar köttspad eller buljong. Så ett lager makaroner igen o. s. v. tills formen är full. Över det översta makaronilaget lägges återstoden av smöret i flockar och stöta skorpor och riven ost strös över.

Gräddas i ordinär ugnsvärme ½ timme och serveras med smält smör.

DEN LIKNAR EJ ANDRA TVÅLAR

Använder Ni
fortfarande
vanlig tvål?

Och dock finnes numera i marknaden en tvål, som genom sina säregna egenskaper avsevärt och fördelaktigt skiljer sig från andra: Schéels Radium-tvål.

Den förlänar Eder hy en friskhet och renhet, som endast radiumtvål kan skänka...

Schéels Radium-tvål

Innehåller radium-mineralet "Viikit"

Framtidens tvål
Pris 1.-krona

Viikithalten kontrolleras av Radiumexperten
Fil. D:r N. Sahlbom

Krantz

HAR NI
PROVAT
STELLA-CACAO
Med ren havrekärna
välsmakande — lättlöslig — vitaminrik och stärkande.

CHOKLADFABRIKEN STAR
STOCKHOLM